

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERTATE:

se primesc la biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Peninsula-Balcanică.

De o bucată de vreme încoace coloanele foilor sunt pline cu știri lungi despre întâmplările din Peninsula-Balcanică, înțelegând sub numirea aceasta mai ales Turcia și Bulgaria. Începând mai ales din anul 1875, provinciile, cari se țin și s'au ținut de imperiul Turcilor, au fost mai totdeauna frământate de fel și fel de turburări, pricinuite mai ales de administrarea nedreaptă, căreia au fost supuse din partea stăpânilor turci.

Când au năvălit Turcii în Europa, Peninsula-Balcanică era locuită, ca și astăzi, de Greci, Bulgari, Sârbi, Albanezi și Români. Cele dintâi patru naționalități își aveau organizarea lor, Români erau mai puțini în părțile de coastă, așa că ele numai după lupte mai mult sau mai puțin îndelungate au putut fi supuse. Câtă vreme Turcii erau tari și mari, încât tremura Europa întregă de frica lor, popoarele numite au suferit ca oile toate asupririle, la cari erau supuse. Nu s'a întâmplat însă încă niciodată, ca un popor ajuns stăpân prin mijlocii, cruzimi preste altul să rămână totdeauna deasupra. Fie poporul supus cât de slab, dela un timp încolo se deșteaptă și el și începe lupta contra asupritorului. Cei dintâi, cari s'au răsculat contra Turcilor, au fost Grecii, cari după lupte de câțiva ani au putut să întemeieze regatul independent al Greciei, deși nu au putut cuprinde în el toate ținuturile locuite de ei. Încercări repetate au făcut și Sârbi, cari încă au

ajuns la independența dorită. Bulgarii nu s'au luptat aproape de loc și dacă totuși au și ei statul lor, drept că tributari Turcilor, au de a mulțumi această războiului româno-ruso-turc. Români, cari luptau pentru independența lor, Rușii, cari luptau să mai rupă ceva pentru ei din împărăția turcească, și-au vărsat deci sângele, ca Bulgarii, cari aproape nu s'au mișcat în acest război, să ajungă și ei la libertate.

În convenția dela Berlin din anul 1878, când s'au regulat treburile împărăției turcești, s'a fost hotărât, ca Macedonia locuită de Bulgari, Sârbi, Turci, Greci și Români să capete autonomie, un fel de administrație proprie. Turcilor nu i-a părut de hotărârile de atunci, ei a continuat să stăpânească mai departe în felul lui. Mai asupriți au fost locuitorii bulgari ai Macedoniei, cu toate că Turcilor nu are obicei să împiedice pe cineva în limba și în legea lui, cum se întâmplă în alte țări. Acum s'au deșteptat și Bulgarii și formând comitete secrete, au început să lucreze pentru liberarea fraților asupriți din Macedonia, dar într'un mod, care i-a făcut urgiți înaintea lumii civilizate. Românul, Grecul, Sârbul, care nu voia să le dea bani pentru scopurile lor, ori să se alăture la bandele lor, e omorât fără milă, casa lui aprinsă. Turcia de altă parte, nevrând să introducă schimbările cerute, îi asupria tot mai rău. Văzând Puterile (statele cele mari), că easă amenință un război, s'au pus pe lângă guvernul turcesc, ca acesta să schimbe înspre bine rînduilele din Macedonia, easă pe lângă cel din Sofia (Bulgaria), ca să oprească pe Bulgari dela agitațiuni,

Aici stau acum lucrurile. Dacă Turcia va introduce reformele cerute și dacă Bulgarii se vor astâmpăra, pacea nu va fi turburată. Nu se va face aceasta, putem să ne așteptăm, că în Macedonia se va aprinde un foc, a cărui dogoreală se o simțim și noi și toată Europa.

Scoalele de stat. În 1898 luase Wlassios hotărârea, ca în timp de 5 ani să întinzeze 1000 școli de stat cu 1500 învățători. S'au și creat până acum 724 școli de școli cu 1605 învățători. Mai toate școlile acestea sunt în ținuturile locuite de naționalități — o nouă risipă de bani și pentru progresul naționalităților.

Chestia naționalităților în congregațiunea comit. Timiș. Deputatul șvab Dr. Lendl publicase o broșură, în care arătaze toată destrăbălarea administrativă din comit. Timiș. Cei cu musca pe căciulă au instituit o comisiune, care să cerceteze temeinic învinuirile făcute. Comisiunea a cercetat și — ceea ce era de prevăzut — i-a aflat pe toți curați. În congregația ultimă și-a prezentat raportul și dezbaterile lui a folosit-o deputatul Fűöp, ca să atragă atențiunea asupra agitațiunii naționaliste, ce crește în continuu în acest comitat. Cere dela autorități să intervină, „luminând” populațiunea, ca să înceteze cu agitațiunile nepatriotice.

Jidani în com. Aradului. Din pricina latifundiilor Evreii s'au încuibat mai greu în comit. Aradului.

FOITA.

Poesii populare.

Din Rușciori.

Com. de Alex. Bărsan, inv.

Du-te dor unde te mîn
Și te-alină unde 'ți spun,
Pe masă 'n cântălarie,
De vezi pe badiul ce scrie,
Serie două-trei rînduri,
Nu mai poate de gânduri,
Serie două-trei cuvinte
Și rămân neisprăvite,
Țipă condeiul pe masă
Și se uită pe fereastră,
Doar vede vr'un om frumos,
Să-mi trimească vr'un valos,
Trimite-mi bade pe stele
Să știu numai eu și ele.
De dor după badiul meu
Mă topesc calinu 'n tău,

De dor după d-ta
Mă topesc ca lumina,
De-ai și bade cum nu știi,
Cum îi de rău a dorî,
Tu 'ți-ai face noaptea zi
Și pîn' la mine-ai veni.

Prin pădure, pe cărare
Pagubă că-i larba mare,
De nu pot merge horînd
Badiului versuri făcînd,
Ca să vadă și să creadă,
Că i-am fost iubită dragă,
Foiță verde de-alună,
Că i'am fost mîndruță bună,
De 3 ani și jumătate
Mîndruțică cu dreptate.

Uite maică mișelul,
Care 'mi-a luat inelul,
Eu ziceam că se 'mi-l dea,
El zicea că se mă ia;
Eu de-aș ști că m'ar lus,
Mai bine m'aș spânzura,
De marginea drumului

Să-i fac fală vîntului
Și ciudă urîtului.

Frunzuliță roșmalin
M'a ajuns un dor de sîn,
Un dor mare ce șoptește
Că lelița mea jelește,
Și amar îmi pătimește,
D'asa îmi vine de-a mă duce
Să-i sîrut gurița dulce

Cîntec de dor.

Din Massillon-Ohio (America-de-nord).

Com. de Savia Petrișor.

Ești mălăeșcă 'n dealul tîu
Și-mi cântă cîntecul meu,
Și 'mi-l cântă cum vei ști
Să te-ai de unde oiu fi,
Din fundul Americii,
Și eu cînd te-oiu auzi
Eu așară 'mi oiu eși,
Și eu drag te oiu asculta,
Și 'ndărăpt m'oiu întorna,
Și lucru 'mi-oiu găta
La masă m'oiu așeza,

Cu toate acestea în acest comitat sînt 19 proprietari evrei cu cîte 38.000 jugere catastrale de pămînt. Din 81 arîndași, 41 sînt Evrei, cu 58.000 jugere catastrale. Înainte cu 10 ani erau 13 mari proprietari cu 9800 jug. și dintre 79 arîndași, 32 Jidani cu 32.000 jug. Așa dară în 10 ani numărul proprietarilor evrei s'a urcat cu 32%, iar proprietatea lor a crescut în raport, cu 320%. Numărul arîndașilor s'a sporit cu 3%, iar pămîntul arîndat cu 35%.

România și Cușo-Vlachii. Ziarul „Le Temps” din Paris publică următoarea telegramă dată din Berlin:

Guvernul României a adresat agenților sei din străinătate o circulară asupra chestiunii macedonene, care în substanță spune următoarele:

România nu poate lipsi să și asumeze protecțiunea Cușo-Vlachilor, în favoarea cărora dînsa va cere aplicarea măsurilor eventual luate în privința Bulgarilor-Macedoneni.

În caz de modificări teritoriale, drepturile României vor fi în mod expres rezervate.

Lupta contra rusificării în Finlanda se continuă din partea Finlandei cu o energie vrednică de admirat. Cu toate că sărăcia crește din zi în zi, precum crește și emigrarea, poporul finlandez se simte încă destul de puternic să țină piept puternicei Rusii. Înverșunarea e așa de mare în Finlanda, încât Finii resping cu indignare chiar și ceea-ce s'ar părè bun, dacă vine dela Muscal. Rușii nu capătă evartire pentru poliția lor, nici pentru diregătorile lor. În Hangö a cumpărat guvernul pentru poliție și poștă o casă cu 380.000 ruble, deși casa nu e vrednică nici 20.000. Recrutarea n'au unde să o facă așa că senatul a dat ordin să adune pe feciori în cazarme. În Willmanstrand s'a dizolvat un regiment de dragoni finlandezi, înființându-se în locul lui

Și voi scrie-o cânticea
Scrieă cu mînușă mea,
Scrieă cu literă mare
Ce se treacă peste mare,
Scrieă cu literă mică
Să 'i-o dau la o pășărieșă,
Sboară dragă pășărieșă
Cu această cânticeșă,
Sboară, sboară 'n sborul tău,
Sboară până 'n satul meu,
Dă această cânticeșă,
Dă 'i-o la măicușă mea,
Și ea dacă te a 'ntreba,
Tu dragă să 'i spui așa,
Căci nici tu nu știi de unde 'i,
C'o aduci din depărtare,
O aduci de peste mare,
Și o aduci din țeri străine,
De unde nu știe nime,
Num'acela știu că crede,
Cel ce vine 'n ea și vede,
Că eu în ea n'am crezut
Pîn'am venit de-am văzut,
E bine în America,
De omul cu femeia,
Dar' la fete singurele
Le vine tare cu jale,
Și feciorii tinerei
Multă jale simte ei,
Căci petrec viața lor
Tot cu jale și cu dor.

unul rusesc. Magistratul a dat numai decît ordin, ca să tale toți arborii de pe locul de exercițiu, ca Rușii să nu aibă umbră în zilele de vară

Brav popor Finlandezii, cari își știu prețui după vrednicie limba și legea!

Dobîndă. Un valoros bărbat din Germania, prieten al poporului românesc, citind despre oribila amendă dată „Tribunei”, îi scrie cuvinte în-suflete de încurajare, încheindu-și astfel scrisoarea:

„Cele unsprezece mii de coroane vor aduce dobîndă, dar' nu celor pîntenafi”.

Aniversarea unirii în Berlin. Secțiunea Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor din Berlin a sîrbat în mod pompos a 41-a aniversare a unirii principatelor române și totodată și a înființării Ligei.

Președintele secțiunii Ligei dl profesor Ștefan Orășan a ținut o frumoasă cuvîntare cu privire la unirea principatelor române. Membrul operei regale din Berlin dl D. Damian acompaniat la pian, a cântat mai multe piese naționale românești, cari au impresionat adînc numărul auditor. Jălnicele doine cîntate de dl Vittiu pe flautul seu de argint precum și „poema română” executată ca încheiere la patru mîni de frații Müller a ridicat mult farmecul sîrbătoarei. În pauza urmată după dansarea frumoaselor noastre hore, dl Constantinescu a salutat într'un avîntat discurs pe frații itabeni, cari s'au prezentat în număr mare. Dl Broggi răspunzînd într'o vorbire mai lungă, în care face comparație între trecutul și prezentul poporului nostru îi proorocește un viitor de aur corei mai mică a gîntei latine. Cunoscutul nostru compatriot dl Murășan și inginerul Ștroescu încă au contribuit mult la ridicarea succesului festivității naționale, ce urmărește scopuri culturale.

ACȚIUNEA LIGEII CULTURALE. Comitetul central al Ligei culturale și comitetul secțiunii București se întrunesc în fiecare seară în ședințe extraordinare. Este vorba a se ține o mare întrunire publică de protestare. Aceasta ca răspuns la provocările nebunești ale Ungurilor, cari au hotărît desființarea presei române de peste munți.

Toate secțiunile Ligei își vor trimite delegați la aceste manifestări menite a dovedi ungurilor, că Români sunt gata a răspunde la provocările lor.

Preotul Stupinian suspendat. Consistorul din Lugoj a respins ca nefundată acușăția inspectorului școlar din Deva, care arătase pe preotul Stupinian, că acesta nu primește dela elevii români salutare în limba maghiară. Wlassics a suspendat însă pe preotul român din postul de catichet, și cu aceasta crede, că a mai câștigat un cetățean pentru idee, ori că va mai croi câțiva Tuhutum?

Acțiunea Rusiei și Austriei.

Din Constantinopol se anunță că guvernele rus și austro-ungar au căzut de acord în privința proiectului de propuneri, elaborat de ambasadele lor respective din Constantinopol, pentru a ameliora administrațiunea din vilaetele europene ale imperiului otoman.

Ambasadele celor două puteri așteaptă, în prezent, ordine telegrafice pentru a face demersurile necesare pe lângă Poartă. Se crede că aceasta se va putea face zilele viitoare.

Nota austro-rusă ce se va da cu privire la reformele din Macedonia, după cum se afirmă, va fi mai puțin energică decît se aștepta.

Poarta are încă odată ocazia să simță bună voința Austriei și Rusiei.

Din dietă. Opoziția kossuthistă îi face ministrului Széll zile fripte în dietă. Fiecare dintre deputații kossuthiști se vede, că s'a hotărît să vorbească. Și ce vorbiri! Unul vorbește tot câte o ședință întreagă, înșirînd câte verzi și uscate contra Austriei, contra Împăratului și contra moștenitorului de coroană. Fiecare autor prezintă la urmă și câte-un proiect de rezoluțiune, ceea-ce îi dă dreptul să mai vorbească încă odată, tot așa de mult. În unele ședințe e ceartă ca la gara cortului, totul numai ca să nu se poată vota legea militară. Lucrurile sînt cu atât mai grave, că până la 1 Martie ar trebui votată legea despre contingentul de recruți, căci altminterlea recrutarea ar trebui să se amîne; legea bugetară nu e votată, legile pactului cu Austria asemenea. De toate acestea însă opoziției nu-i pasă, ci ea înșiră mai departe la povești.

Noul episcop dela Arad.

După-cum am comunicat în nrul trecut, la Arad a fost ales episcop în 12 l. c. protovincele Ignatie Papp.

„Trib. Pop.” comunică următoarele date din viața noului episcop:

Ioan I. Papp s'a născut în 1850 în comuna Poelovelighe, comitatul Bihorului.

Tatăl său a fost cântăreț de strună la biserică și strămoșii săi din obștie tot oameni bisericii au fost.

După absolvirea claselor elementare a intrat în gimnaziul din Beiuș, unde a absolvat toate opt clasele și maturitatea. Tînărul Ignat s'a distins prin purtare bună, sîrguință și talent.

S'a înscris apoi la teologia din Arad. După terminarea studiilor teologice a intrat ca archivar la consistor.

Din postul acesta modest fostul episcop și actualul metropolit Ioan Meșianu l'a avansat fără concurs de secretar consistorial.

În timpul acesta a ocupat provisor și o catedră la Seminar.

A fost ales apoi asesor referent în senatul bisericesc, în care post a stat până la moartea episcopului Goldiș.

Atît la Sinod cît și la Congres a reprezentat cercul Beiuș, care ani îndelungași l'a distins cu încrederea.

După moartea episcopului Goldiș, în urma anticlenității, Consistorul plenar l'a însărcinat pe durata interregului cu onorifică sarcină de president al Consistorului, de unde votul Sinodului electoral l'a ridicat la demnitatea tronului episcopesc.

† Dr. Daniil P. Barcianu.

Nemiloasa moarte eară a secerat pe unul din puținii noștri bărbați, cari fără de a face multă gălăgie, 'și-au dedicat întreaga lor viață pentru ridicarea culturală a poporului român. Dr. D. P. Barcianu nu mai e între cei vii de Luni 3/16 c. încoace.

Dr. Barcianu s'a născut la an. 1847 în Rășinari; a studiat în Sibiu. În an. 1869 a fost trimis în Germania din partea ministrului de culte și instrucțiune publică, spre a studia organizarea școalelor populare de acolo, ear' la 1870—74 a ascultat la universitățile din Viena, Bonn Lipsa prelegeri de pedagogie și științele naturale.

În anul 1876 a fost numit profesor la institutul pedagogic-teologic din Sibiu. După o muncă de peste 30 ani ca profesor s'a pensionat și a fost ales referent școlar.

Ca profesor a fost totodată și director al școlii civile de fete a »Asociațiunii pentru literatura română și cultura pop. rom., deasemenea mai mulți ani secretarul al II-lea al acestei »Asociațiuni«.

Pentru sentimentele sale naționale a fost și membru al comitetului național, și ca atare judecat în procesul Memorandului și închis în Vaș.

Profundele sale cunoștințe 'și-le-a manifestat atât ca profesor cât și ca scriitor român.

El, pe lângă redactarea »Foi Pedagogice«, a scris și publicat mai multe lucrări, de mare importanță în literatura școlară, pedagogică și științifică peste tot.

Din scrierile sale amintim:

1. »Untersuchungen über die Blütenentwicklung der Onagraceen«. Hermanstadt, 1874.
2. »Elemente de istoria naturală«. Sibiu, 1881—83, în 2 cursuri.
3. »Lucrul de mână în școalele de băieți și în institutul pedagogic«. Sibiu, 1885.
4. »Istoria naturală în școala populară«. Sibiu, 1890—1891.

Afară de acestea, Dr. Barcianu a prelucrat și edat operele răposatului său tată.

1. »Vocabular român-nemțesc« și »Wörterbuch der rumän. und deutschen Sprache«. Sibiu, 1886 și 1888.

2. »Gram. germană«. Sibiu, 1896.

În anul 1891 a redactat revista literară »Foaia Ilustrată«, ear' în anul 1898, împlinindu-se 25 ani dela moartea Marelui Andrei, cu această ocaziune a rostit »Cuvântul festiv«, care s'a publicat și în broșură separată.

În calitate de președinte al »Reuniunii învăț. români gr.-or.« din acest ținut a dovedit mult tact și un interes pentru perfecționarea membrilor-învățători, luându-și partea sa de leu în susținerea mai departe a tuturor Reuniunilor din archidieceasă.

Scrierile și cuvântul ridicat în această chestiune sânt tot atâtea dovezi de spre viața dragostei ce o a păstrat statului învățătoresc, care cu toată inima l-a iubit și l-a considerat ca pe cel mai aprig și sincer protector al său.

Actul înmormântării s'a început în 18 c. la orele 11 asistând un public numeros și distinct. Conducutul a pornit dela casa mortuară la biserica din suburbiul Iosefin, unde s'a făcut serviciul funebru. S'au rostit două cuvântări funebrele: una de părintele aselor Ivan, care a scos la iveală meritele răposatului pe terenul activității publice, ear' a doua a rostit-o dl prof. sem. Dr. Stan, schițând indeosebi activitatea literară a defunctului.

După ceremonia funebrelă rămășițele pământești ale răposatului au fost duse la Rășinar, însoțite de o mulțime de amici și stimulatori.

DIN LUME.

Peninsula balcanică.

Pace sau război? Din știrile so-site, fiind contradictorii, nu se poate alege

Dr. Daniil P. Barcianu.

ceva hotărât. Alăta e sigur, că Turcia se pregătește, Bulgaria se pregătește, și după o știre din Londra, Rusia încă nu rămâne mai înapoi, căci a dat ordin tuturor oficerilor în rezervă să fie pregătiți pentru înrolare în timp de 24 ore în caz de necesitate.

Bulgaria a adresat Puterilor o semnătură un protest în contra înarmărilor Turciei. În notă se spune, că Bulgaria a aflat despre înarmările Turciei, care a mobilizat corpurile de armată din Monastir și Adrianopol. Ce privește mobilizarea celui dintâi, e explicabilă din cauza turburărilor din Macedonia, dar mobilizarea corpului de armată din Adrianopol constituie o amenințare directă la adresa Bulgariei. Aceasta nu dorește un conflict militar cu Turcia, căci aceasta și în caz de biruință ar ruina finanțele Bulgariei.

Guvernul bulgar e de părere, că dănuind concentrările de trupe turcești la graniță, va mobiliza și el diviziunile

de armată din Sofia și Filipopol. Față de agitațiunea crescândă a Macedonenilor refugiați în Bulgaria va proclama în mai multe districte starea de asediu.

O depeșă din Viena face cunoscut, că între Austria și Rusia există deja înțelegerea, ca să împedescă cu forța un război pornit de Bulgaria.

Puterile vor da Turciei perfectă libertate de-a reprima revrătirile prin trupele sale afară de big buzuci, recomandându-i în același timp să cruțe pe cei nevinovați.

Mai mulți profesori universitari din Sofia, de origine macedoneană, au încercat să impună diferite organizațiuni macedonene, însă fără succes. Foaia macedoneană »Pravo« (Dreptul), care din nou a început să apară, atacă în termeni violenți comitetul macedonean Mihailowski-Toncheff.

Partidul stambulovist predică în organul lor »Now-Wek« (Noul-secol) o apropiere de Turcia. Stambuloviștii susțin vechiul lor argument: Câtă vreme Europa-de-vest vede în Bulgaria o avantgardă a tendințelor rusești, elementul bulgar nu poate conta nici pe favoarea Sultenului, nici pe sprijinul Europei.

Guvernul bulgar a hotărât să dizolve toate comitetele macedonene și să pună la granița de către Macedonia un puternic cordon militar. El vrea să arete prin această fermă sa hotărâre de-a satisface îndatoririlor internaționale. În noaptea spre 14 c. au fost arestați Toncheff, Mihailovskhi, Stainceff și alți membri ai comitetului macedonean din Sofia. La o interpelare făcută în sobranie de deputatul opozițional Tacheff, ministrul president Dancheff a declarat, că e hotărârea guvernului de-a nimici comitetele macedonene.

S'au constituit comitete pentru adunare de fonduri, cu care să se poată întreține revoluția, s'au cumpărat arme și cartușe: așa că fiecare macedoneanbulgar revoluționar este preparat pentru mișcare, ce se anunță.

Comitetul central din Sofia a împărțit un manifest, prin care se îndeamnă Bulgarilor să vină în ajutorul fraților asupriți din Macedonia.

Numeroși Bulgari au răspuns acestui apel trimițând comitetului central sume însemnate de bani.

Albanezii nu încetează cu mișcările lor. 3000 dintre ei au ocupat orașul Ipeo, Ebad Pașă, care urmărea niște bande de tâlhari, a dat de opoziția populațiunii, așa că a trebuit să ceară întăriri din Scutari.

Poarta, după o telegramă din Constantinopol, e foarte alarmată de invasiunea de călugări ruși în mănăstirile bulgărești din Macedonia.

Guvernul turc are bănueli, că în realitate sub rasa călugărească a noilor veniți se ascund oficeri din armatele bulgară și rusă.

»Patriotul« din București scrie, că și în România privesc cu deosebită îngrijire la cele ce se petrec dincolo de

Dunăre. Un militar superior a declarat, că în ziua în care Bulgaria va mobiliza o parte a armatei sale, datoria imperioasă a României este, ca să mobilizeze și ea. Fiind că un lucru nu trebuie uitat: cea dintâi datorie a unei oștiri este ca să fie cât mai repede gata de-a intra în acțiune.

Cu toate măsurile viguroase luate de către guvernul bulgar, totuși numeroase bande de Bulgari macedoneni au trecut din Bulgaria în Macedonia în timpul din urmă. Fiecare din aceste bande sunt organizate militarmente, având în fruntea lor câte un oficer din armata bulgară, care a demisionat de curând.

Un fruntaș macedonean sosit zilele acestea în Sofia a declarat, că în întreaga Macedonia există o febră cum nu s'a văzut.

Transvaalul.

Știri nouă dovedesc, că primirea sugrumătorului Burilor, a lui Chamberlain, nu e pretutindenea așa de entusiastă, cum spun foile engleze. În Graafreinet populațiunea olandeză n'a participat de loc la primirea lui, ceea ce l'a indignat. Asociația Africanderilor e atotputernică și îndeamnă la boicotarea celor loiali.

Guvernul a oferit generalilor Botha, Delarey și Smits câte un sedun în consiliul legislativ, ce e să se înființeze. Ei au refuzat, fiind de părerea, că felul, cum va fi întocmit acest consiliu, e contrar intereselor țării.

Știri mărunte.

În Tieveș lângă Salonic au fost omorâți 30 creștini. Causa măcelului a fost, că Turcii au învinuit pe creștini cu omorîrea unui băiat mohamedan.

Îndată după ridicarea blocadei, guvernul venezuelan a trimis trupe în toate direcțiunile, ca să suprimă definitiv revoluția.

Alegerile pentru Reichstagul german se vor face pe la mijlocul lui Iuliu. Actuala sesiune se va termina la finea lui Martie.

Obiectele sfinte din Altar și însemnătatea lor.

Intrând în altar, primul lucru ce vedem este sf. masă numită și prestol, adică tron. Ea se află așezată la mijlocul altarului și este cel mai însemnat obiect, de care nu pot a se atinge decât numai sfinții slujitori ai bisericii. Se mai numește și jertfelnic, pentru că pe ea se săvârșește dumnezeiasca jertfă, — corpul și sângele Mântuitorului nostru Iisus Christos.

Prestolul ne reamintește masa, pe care Fiul lui Dumnezeu institui cina cea de taină în ajunul morții sale, punând astfel începutul legii celei nouă. Forma sf. mese este totdeauna pătrată, însemnând prin aceasta, că nutreământul nemuririi, ce se află pe dânsa, se împarte spre câte cele patru laturi ale lumii.

În primele timpuri ale creștinismului, de sigur că sf. masă a fost și de lemn. Fericitul Augustin afirmă acest lucru.

Mai în urmă creștinii, întemeindu-se pe cuvintele sf. Scripturi, că Iisus Christos este piatra unghiulară a bisericii, s'au îndemnat ca sf. masă să se facă din piatră, din marmoră și chiar din

metale prețioase. Marele protector al religiei creștine, sf. împărat Constantin a dat exemplu întru aceasta.

În vechime sf. liturghie se săvârșea în catacombe, — niște camere făcute sub pământ, unde se ascundeau de furia persecutorilor. Acolo se găseau și morminte de-ale sf. martiri, cari muriseră pentru mărturisirea credinței în răscumpărătorul omenirii. Ei bine, sf. liturghie se săvârșea totmai d'asupra vre-unuia din aceste morminte, pentru că martirii prin sângele lor sămănase sămânța învățaturii creștine în toate părțile.

Apoi, când veniră timpuri mai fericite pentru creștini și când ei puteau a săvârși sf. liturghie în localuri proprii pentru aceasta, bisericile se construiau în așa fel, ca sf. masă să așeze totmai pe mormântul unui martir. Dar' cu timpul bisericile înmulțindu-se din ce în ce mai mult, nu se mai găseau atâtea morminte de martiri, câte altare trebuiau a se înălța. Atunci s'a hotărât ca în piciorul sf. mese — al prestolului — să se pună părți din sfințele moaște ale vre-unui martir, lucru care se face până astăzi, când se sfințește ori-ce biserică.

Sf. masă închipuiește tronul, pe care șade Domnul Dumnezeu, nevăzut și înconjurat de Hruvimi, ca împărat al lumii și ca binefăcător al ei. Când însă se pune pe dânsa corpul și sângele Domnului, sub forma pâinii și a vinului, atunci însemnează mormântul, în care s'a pus trupul lui Iisus Christos, după ce a fost luat de pe cruce.

De mare importanță sunt pentru noi și acele obiecte ce împodobesc sf. masă.

În primul loc vedem dedesubt o îmbrăcăminte de pânză, numită cămașă. Ea ne amintește giolgiul sau vestmântul, cu care s'a înfășurat corpul Mântuitorului, când s'a pus în mormânt. Vine apoi o altă îmbrăcăminte lucrată din materie cât se poate de scumpă, fină, luminoasă și strălucitoare, care închipuiește mărirea dumnezeiască și lumina cea neapusă, de care a fost înconjurat trupul Domnului la învierea sa din morți și care a făcut pe ostașii străjuitori să cază cu fețele la pământ, ne mai putând să vadă.

Dintre obiectele de pe sf. masă însemnăm:

Artoforiul sau purtătorul de sf. împărtășire, numit și chivot. Este o cutiuță făcută din material scump, de multe ori în forma unei biserici cu mici turnulețe. În artoforiu se păstrează sf. împărtășire peste întregul an și preotul este obligat ca de acolo să împărtășească pe creștinii, cărora le este peste putință de a veni să se împărtășească la biserică. În semn de pietate către Luminătorul întunericului, lângă chivot arde o candelă, care nu se stinge nici odată.

Un alt obiect tot așa de însemnat ca și artoforiul este sf. evanghelie. Această carte cuprinde cuvântul lui Dumnezeu și este cea mai prețioasă vâscie, în care putem afla hrana sufletească — nutreământul pentru viața viitoare.

Pe lângă aceste obiecte mai vedem și sf. cruce, adică puternica armă de care fug și se înfricoșează demonii. E lucrată din material scump cu multă măiestrie și este pomul vieții, care ne dă roadele nemuririi.

Pe sf. masă se mai găsește și sf. Antimis sau „în loc de masă”. El este

făcut din o pânză de in, pe care se închipuiesc punerea Domnului în mormânt și care se sfințește numai de Arhiepiscop cu aceeași solemnitate ca și o biserică. La mijlocul marginii de sus are o părticică din moaștele vre-unui martir și fără el nu se poate săvârși sf. liturghie.

Antimisul și are originea din timpurile persecuțiilor, când creștinii nu-și aveau localuri statornice pentru rugăciune. Astăzi se întrebuințează foarte bine și fără sf. masă, pe câmpul de reșel, unde preotul neavând biserică, poate întinde antimisul pe ori ce masă curată și poate săvârși sf. liturghie sub cer deschis. Antimisul este învălît într-o pânză albă, numită Iliton, care închipuiește mahrama, cu care s'a înfășurat capul Mântuitorului în mormânt.

La unele biserici și mai ales la catedrale, mai vedem de-ăsupra sf. mese un acoperământ numit Baldachin, care însemnează darul lui Dumnezeu revărsându-se ca o umbră asupra ei. Sub Baldachin atârână la mijloc un porumbel de aur sau de argint, închipuind pe sf. spirit, ear' înăuntrul porumbelului se păstrează părticele din sf. Împărtășire pentru cuminecarea celor bolnavi.

Spre răzărît de sf. masă, în fundul altarului se găsește un tron, pe care șade arhiepiscopul la anumite timpuri, când servește. La dreapta și la stânga tronului sunt mai multe scaune pentru preoți. În timpul când se citește Apostolul, Arhiepiscopul stând pe tron, cu preoții împrejur, închipuiește pe Iisus Christos în mijlocul celor 12 Apostoli, cari la judecata viitoare vor judeca neamul omenesc.

La miez-noapte de sf. masă este proscomidia, adică punerea înainte, pentru-ăa acolo pune înaintea Domnului pâinea și vinul întru pomenirea Mântuitorului nostru. Proscomidia constă într-o adâncitură în zidul altarului, închipuind peștera din Betleem, în care s'a născut Mesia, ear' bolta scobituri ne amintește muntele Golgota, pe care s'a răstignit El.

Pe pereții altarului sunt zugrăviți sfinții Trei Ierarhi: Vasile-cel-mare, Ioan Gură de aur și Grigorie Teologul, cei trei lucefări ai bisericii, cari prin știința și învățăturile lor au luptat contra tuturor abaterilor dela adevărata credință și au asigurat triumful bisericii în timpurile cele mai grele pentru ea. Ei stau înaintea preotului liturgistului ca cele mai frumoase modele, demne de imitat. Tot în altar vedem și chipurile sf. Archidiacon Stefan și Lavrentie, martiri ai credinței creștine, dela cari trebuie a se inspira servitorii bisericii în îndeplinirea îndatoririlor lor.

În partea despre miez-zi a altarului, la cele mai multe biserici și mai ales la catedrale, aflăm o mică cameră numită Schevofilachion sau locul unde se păstrează vasele, vestmintele și alte odore sfinte; ear' în partea despre miez-noapte se găsește și Diaconiconul, numit așa pentru-ăa altădată, în această parte diaconii primeau și țineau pri-noasele aduse de creștini pentru sf. liturghie.

Eată dar' obiectele din altar și însemnătatea lor.

Diac. I. V. Rădulescu.

Cassa de ajutorare.

Ce trebuie să știe cel ajuns în nenorocire și are drept la ajutor.

Cassa ajutoră și vindecă în cas de nenorocire pe membrii înscrși în grupa primă și a doua, precum și pe cei extraordinari. Peste cel-ce a dat o nenorocire se chieime numai decât doctorul, ear' primăria comunală (sau dacă este, comisia locală) trebuie îndată înștiințată.

Dacă năpasta îl ajunge pe om lucrând, datorința economului e, ca numai decât să chieime doctorul și să înștiințeze primăria sau comisia locală. Doctorul trebuie chemat cât se poate de iute, de oare-ce e lucru știut, că la nenorociri de multe ori atîrnă viața omului dela sosirea grabnică a doctorului.

Ajutorul doctorului, leacurile și toate lucrurile trebuincicase la vindecare se dau din partea cassei în dar tuturor celor înscrși în grupa primă și a doua, precum și membrilor extraordinari.

Treburile doctorești au să le îplinească doctorii din loc, sau dacă n'ar fi, doctorii cercuali sau districtuali. Poate fi chemat însă ori-care doctor.

Dacă pe membrii ordinari din grupa primă sau a doua, sau pe cei extraordinari îi ajunge ceva nenorocire, afară de aceea că sînt lecuiți gratuit, dacă sînt bolnavi și nu pot lucra mai bine de o săptămână, în decurs de 60 zile capătă un ajutor de 1 coroană la zi, ear' de aci în colo un ajutor de 10 coroane la lună, până ce se pot earăși apuca de lucru.

Dacă nenorocirea lucrătorului s'a întîmplat în vreme de lucru la cutare stăpîn, acesta e îndatorat să se îngrijească îndată de ajutorarea nefericitului. Cum? Asta vi-o spunem într'alt loc, unde va fi vorba de datorințele stăpînului.

Dacă însă nenorocirea nu s'a întîmplat lucrînd la cutare stăpîn, atunci de ajutor se îngrijește cassa. Sosind doctorul, acesta cercetează numai decât pe bolnav și face raport cassei despre starea nefericitului. La săptămână cassa trimite cele 7 coroane după cele din-

tăiu 7 zile de neputință, dacă adecă bolnavul nu s'a vindecat și nu s'a apucat earăși de lucru.

Ear' dacă starea bolnavului e atât de grea, încât nu se vindecă nici peste 60 de zile, cassa trimite nenorocitului un ajutor de 10 coroane la lună. Ajutorul acesta se trimite bolnavului, până ce s'a însănătoșat pe deplin și poate de nou lucra. Dacă ar rămîne pe deplin și pe vecie olog, ajutorul de 10 coroane îl capătă până când moare.

Dacă membrul ordinar din grupa primă sau a doua ar muri în urma nenorocirii, veduva și copii lui au drept la ajutorul cassei. Intr'un astfel de cas veduva sau tutorul orfanilor se meargă la primărie sau la comisia locală, aici se predeie atestatul despre moarte și libelul sau adeverința de membru a mortului. Celelalte le face primăria (comisia locală) gratuit. Cassa trimite ajutorul de bani — 400 cor. — la antistia comunală, ca aceasta să o împartă pe jumătate între veduvă și copii.

Dacă nenorocitul n'are nici soție nici băieți, Cassa trimite 100 de cor. pentru înmormîntare pe calea primăriei comunale neamului celui mai apropiat al mortului sau aceuia, care l'a grijit și l'a înmormîntat.

Cum se plătesc ajutoarele în grupa a treia?

Dacă din oare-care pricină membrul din grupa a treia moare, cassa dă familiei un anumit ajutor. După moarte soția, copilul majorean ori tutorul copiilor minorenj, sau o rudă mai de aproape se meargă la primăria comunală ori la comisia comunală. Aici se predeie libelul de membru al mortului și adeverința despre moarte. Celelalte lucruri le isprăvește primăria din oficiu. Moștenitorul legiuit al mortului are să capete suma cuvenită pe calea primăriei.

Dacă cineva s'a înscris în grupa aceasta fără să fost vizitat de doctor și a murit nainte de a fi împlinit doi ani ca membru al cassei, urmașii lui nu au drept la ajutor. Familia are însă să capete de la cassa pe calea primăriei toate taxele plătite pîn'atunci ca membru.

Cum se plătesc ajutoarele în grupa a patra?

Când a sosit terminul, pentru care sună asigurarea în grupa a patra, se ducă omul cu libelul de membru la primăria comunală (sau la comisia locală). Direcția centrală va trimite suma asigurată membrului.

Iar' dacă membrul sau cel asigurat pentru o anumită vîrstă ar muri, se ducă cel rămas cu libelul de membru și atestatul despre moarte la primăria comunală sau la comisia locală, care va raporta direcției centrale despre cazul de moarte. După acestea direcția centrală a cassei va trimite celui ce a făcut asigurarea sau moștenitorilor legiuiți ai mortului toate taxele plătite de membru și după suma taxelor de trei ani percentele de 15 la sută. (Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

O nouă ordinațiune pentru durerea de gură și de picioare a vitelor.

Durerea de gură și de picioare a vitelor, care în timpul din urmă a început a se lăți și în părțile noastre tot mai tare, este una dintre boalele cele mai rele, nu atât pentru-că s'ar prăpădi de aceea vitele cu grămada, ci mai mult pentru aceea, că vitele atacate devin neaptele de lucru, slăbesc, ear' vacile nu mai dau așa lapte mult, ca mai înainte, ba și acela, pe care îl dau, în stare crudă nu mai e bun, ci numai fert. Afară de acestea prin oprirea comunicațiunii și a tîrgurilor din comunele bîntuite de boală, economii mai sufer și perderi însemnate materiale.

Fiindcă durerea de gură și de picioare a vitelor este una dintre boalele cele mai lipicioase, atât la noi cât și în alte țeri se iau măsurile cele mai aspre pentru împedecarea și sugrumarea boalei. Când se ivește boala aceasta în oare-care comună, diregătoria comunală, în conțelegere cu veterinarul cercual, numai decât iau măsurile de lipsă, ca vitele din comuna respectivă

Țiganul la cununie.

Un Țigan, precum se spune
Soiu de-acela din hotar,
— »Haid« — zice, — să-mi iau nevasă
»Legiuită prin notar.
»Căci zău azi nelegiuită,
»Făr' d'un pic de 'ntăritură,
»Măi, te lasă când îi place,
»Ș'apoi cui să-i faci tu gură?
»Dar' colea cu întăreală,
»Cu scrisori pecetluite,
»Ean' s'o 'npingă necuratul
»Să-mi gândească la fugite!
»Ce, să fugă? Auleo?
»Cum 'ți-o 'nterc d'ahăl nărav,
»Că mă duc numai la lege
»Ș'o aduc pe telegraf«.

Pân' v'am spus ce-a zis Țiganul
Hop! era cu una-n sat
Și se duse la notariul
Să-i spună că-i de înșurat.
— »Domnule notarăș, zice:

»Uite aci ce 'mi-o trăsniț,
»Să mă înșor și eu pe lege
»Ca să fiu mai întărit,
»Și mă leg de hira asta
»Cu zapisu de 'nsurat,
»Că de astăzi înainte
»Ea să n'aibă alt bărbat«.

»Bravo«!! îi zice atunci notarul,
Tu ești om! — vei fi cinstit,
Căci așa ca tin' Țigane
Zău că rar am nimerit.
Te cunun!... bagă de seamă
Și-mi răspunde, cum te cheamă?
— »Da, Toderel, Măria ta«.
Dar' altcum cum îți mai zic?
— »Da Todorel și Toderic«.
Bine — bine... asta-l știu,
C'aici zic: scrie-mi curat
Pe cel-ce l'ai cununat.

— »Ahaha! auzi la domnu
»Cu proreclă — ba cu nume
»Cu întăreală, auzi nevastă

»Cum ne leagă cum ne pune;
»Ș'apoi zău Măria ta
»Zi-n carte numai așa:
»Toader și cu Șofranie
»Amândoi păreche bună
»Și de-ahaia se cunună«.

Auzi, măi cioară, cum te cheamă?
— »Da Toadere, măria ta«.
Măi da cum naiba 'ți mai zic?
— »Da Toderel și Toderic,
»Toderic pân' eram mic,
»Ear' acum de când sînt mare
»Toadere 'mi zice ori care«.

Of! oftă acum notarul
Întrebându-l înc'odată:
»Auzi măi cioară, trăsni te-ar sfântul,
N'ai fost la vre-o judecată?
Și de-ai fost la judecat
Spune-mi drept, cum te-au chemat?

— »De fost am fost măria ta
»Și calce-mă, c'a fost așa:

se nu mai poată veni în atingere cu alte vite sănătoase, de oare-ce prin o asemenea atingere s'ar pute molipsi un ținut sau chiar o țeară întreagă.

Din cauza aceasta, din ținuturile molipsite de boală nu se îngăduie nici măcar transportarea vitelor sănătoase în alte ținuturi fără îngăduința diregătorilor mai înalte, ear' ce se ține de transportarea vitelor pentru măcelari, ministrul de agricultură și-a rezervat pentru sine dreptul, prin o nouă ordinațiune, pe basa căreia publicăm și noi informațiunile acestea.

În înțelesul ordinațiunii ministeriale mai sus pomenite, dacă în oarecare comună bântue boala de gură sau de picioare între vitele cornute, aceea se pune sub carantină, adecă se oprește și toate curțile cu vite cornute din apropierea aceleia în depărtare de 5 kilometri se constituiesc într'un cerc de carantină, care apoi cu cât se estinde mai tare, cu atât se lărgește tot mai mult și periferia aceleia.

După formarea cercului de carantină, în comuna respectivă nu se mai estradau pașapoarte de vite, ear' transportarea acestora se îngăduie numai pe lângă observarea următoarelor condițiuni:

1. Din curțile molipsite de boală se pot transporta pentru măcelărit și în comunele vecine vite sănătoase din astfel de curți, unde nu bântue boala, pe lângă concesiunea de lipsă dată de veterinar și primăria comunală. Despre aceasta însă trebuie să fie înștiințată și primăria comunei, unde se transportează vita, ca să poată fi controlată măcelărirea aceleia.

Astfel de concesiuni pot da diregătoriile de prima instanță în comune, ear' diregătoriile de a doua instanță sau comitatele pe teritoriul lor, după-ce vor fi ascultați mai întâiu veterinarii, cari sunt chemați în prima linie cu executarea acestor ordinațiuni.

2. Din curțile molipsite de boală, vitele sănătoase pot fi transportate pentru măcelărit, înăuntrul comunei, dacă se taie îndată și dacă sunt provăzute cu concesiunea de lipsă dela veterinar și primărie.

3. Din comunele molipsite de boală, dar' fiind acelea în cercul de carantină, se pot transporta vite pentru tăiat și pe jos în comunele de sub iurisdicțiunea, de care se ține cercul respectiv, după ascultarea veterinarului respectiv: în alte comune însă transportarea e îngăduită numai pe tren. La o depărtare până la 10 ckm. mai poate da și diregătoria politică de a II. instanță o îngăduință excepțională.

4. În comunele nemolipsite de boală, dar' fiind în cercul de carantină, se îngăduie săvârșirea lucrurilor economice și de transport pe lângă îngăduința veterinarului și a diregătoriei de a II instanță și afară de hotarul comunei respective, însă depărtarea nu poate fi mai mare ca 20 kilometri.

În cercurile de carantină e oprit ori și ce fel de tîrg pentru vitele cornute, mai departe sînt oprite tîrgurile în asemenea casuri, chiar și în comunele și orașele mărginașe cu oare-care cerc molipsit de boală.

În alte comune sau orașe, cari nu sînt molipsite de boale, ținerea tîrgurilor e îngăduită, dar' vitele cumpărate din acelea trebuie mănate de acolo în decurs de două zile, căci la din contră mînatul nu se mai îngăduie decât cu trenul.

La măcelăriile din capitală încă se pot trimite cu trenul vite de tăiat din cas în cas și din cercurile de carantină, însă numai pe lângă îngăduința ministrului de agricultură.

Pentru obținerea unei astfel de îngăduință, trebuie înaintată o rugare timbrată, în care se arate soiurile și numărul vitelor de tăiat, precum și locul de unde acelea se trimit. Suplicantele trebuie să mai dovedească încă și cu atestat dela primăria comunală, că vitele arătate în rugare sînt cel puțin de 14 zile în aceea comună, precum și aceea, că în comună nu domnește boala de gură și de picioare.

La cas însă, când se trimit vite dintr'o comună molipsită de boală, trebuie să se dovedească cu atestat dela primărie, că vitele nu provin dintr'o curte molipsită de boală și că curțile molipsite de boală sînt la o

depărtare de atîția metri de aceea, din care se trimit vitele. Dacă comuna nu e molipsită de boală, dar' se află în cercul de oprire, aceasta trebuie să se arate în atestatul dat de primărie, care e liber de timbru.

Dacă suplicantele voiește, ca rugarea lui să fie rezolvată pe cale telegrafică, atunci de odată cu rugarea trebuie să mai trimită și 4 coroane taxă pentru telegramă, ear' pe cuponul mandatului poștal trebuie însemnat, că suma respectivă se trimite ca spese la telegrama, care stă în legătură cu rugarea pentru transportarea vitelor.

Despre îngăduința dată din partea ministrului se înștiințează atât suplicantele, cât și diregătoria comunală respectivă. Îngăduința dată are valoare numai șese zile.

Asemenea vite transportate pentru măcelărit trebuie băgate atît la tren, cât și la măcelării în vagoane sau grajduri deosebite și trebuie apoi tăiate necondiționat în timp de trei zile, după ce au ajuns transportul la locul destinațiunei. Dacă însă s'ar constata între vitele transportate semne de boală, transportul întreg trebuie măcelărit îndată.

Îngăduințele acestea pentru măcelăriile din capitală, le dă numai ministrul din cas în cas celor interesați, cari se adresează către el în modul mai sus arătat.

În starea măcelărită se pot transporta libere și vitele cornute, pe lângă o adeverință dela comisarul stărei sanitare, în ori și ce parte pentru consumul din lăuntru țerei.

Ioan Georgescu.

Băncile populare germane.

— Sistem Raiffeissen —

Solidaritatea sau răspunderea membrilor.

Intemeierea unei bănci trebuie să aibă în vedere îndeosebi două lucruri de căpetenie: să ajute pe membri dându-le împrumuturi și să le dea prilejiul de a-și aduna capitaluri proprii prin depuneri și economie.

Băncile Raiffeissen au îndeosebi în vedere, că sătenii simțesc mai mult nevoia de bani decât lipsa unui loc

„Pe min' m'au chemat cu pecetea
„Că ce-aș fi trăsnet pe tetea,
„Dar' eu coala nevinovat
„N'am vrut să merg nici rugat,
„Dar' cu străji — cu rugăminte
„Și cu cîste de împărat
„Ce-am gândit — haid — ș'am plecat.
„Dar' tot încet... coala cu treabă
„Și cu cîste, ba cîstit,
„Pân' ce hop mă ved odată
„Sus la domni la legiuit».

— Așa-i! așa-i! mîncă-ți-aș gura,
Strigă atunci și Șofronia,
Să vezi din cîstea haia mare
Ce-i la Toader pe spinare».
— Taci Țigancă! las' spinarea,
Să-mi răspundă întrebarea:
Auzi creștine, când ai fost la judecat
Afar' de Toader cum îți zice —
Domnii cum au mai strigat?
Nu 'mi-l-ai putea tu spune
Cum au zis, ce fel de nume?

— «Da zeu să ved doar' ți-l găcesc...
»Cau strigat nume nemțesc, —
»Numai ved hăla că vine
»Și zup! cu mîna 'n pîr la mine,
»Eu atunci la păciueală,
»Dar' el hi la păruială,
»Și se ierți m'o păruit
»De și mintea mi-o smintit,
»Chiar și gura ști-o naiba
»Ce 'i-o fost, — că nu da taga».

O! Teremtette! așa nămilă,
Așa om prost și făr' de cap,
N'am vîzut doar' nici odată,
Ca să 'mi vie la 'nsurat,
— Măi! Te mai întreb odată:
Par' că zici că ai și un tată,
Dar' pe acela cum îl cheamă?
Bată-te toaca te bată,
— »Dă Culo-'i zic, măria ta«
Bine Culă — dar' altcum?
— »Tetea Cula hăl bătrîn!
Năcăjit grozav notarul, —
Și 'njurînd de lucruri sfinte

Incerca ear' de poreclă
Cu 'ntrebări ca mai 'nainte,
Însă-i pace... căci Țiganul
Tremurînd de peptenat
— »Domnule notarăș«, zice: —
»Eu mă las de 'nsurat,
»Căci așa o încurcătură
»Nice ochii nu'mi vîzură,
»Ș'aci ear' pe cum se vede
»O să-mi umble ca la lege,
»Dară ca să nu se nască
»Ceva pricină 'ntre noi,
»Dă-o în lupi pe Șofronia,
»Căci mai bin' zac în nevoi
»Și dau la hailaltă 'napoi».

Em. Suetu, inv.

GLUME.

Pripeală de vorbă.

Părinte roată n'ai vre-o hîrbleadă de
popă de car, că 'mi-s'o rupt dealul în vîrf
carului și-mi moare frigul de copii acasă.

să-i depună; de aceea pun deosebit preț pe mijloacele cari le înlesnesc puțința de a le da țăranilor-membri bani cu împrumut, fără să le ceară și să-i silească a depune ei. Pe cât le este cu puțință, băncile Raiffeissen nu cer dela membrii lor nici părți sau cotisații obligative, nici taxe de intrare; dar le dau cu toate acestea împrumuturi pe termeni lungi, de 1—10 ani și mai mult, și cu dobândă de 4—5%.

Un singur lucru îl cere o bancă Raiffeissen dela membrii săi, și anume: să garanteze toți cu avutul lor pentru datoriile băncii, adică pentru banii, pe cari banca îi ia cu împrumut de aiurea pentru ei.

Acest fel de garanție se chiamă răspundere solidară și este de două feluri: limitată și nelimitată.

1. Răspunderea este limitată, când membrii garantează și răspund numai cu o anumită sumă hotărâtă de mai înainte. Cu această sumă ei garantează atâta față cu banca, cât și de-a dreptul față cu creditorii ei.

2. Răspunderea este nelimitată, când membrii garantează și nemărginit cu tot avutul lor pentru toate datoriile băncii, atât față cu banca, cât și de-a dreptul față cu creditorii ei în ori-ce timp.

La aceste două feluri se mai adaogă un al treilea fel de răspundere numită repartizare nelimitată, când membrii răspund nelimitat, dar numai față cu banca, nu de-a dreptul creditorilor ei și numai dacă avutul băncii nu este îndestulător pentru a-i plăti toate datoriile.

Băncile Raiffeissen sînt mai toate întemeiate pe răspunderea nelimitată a membrilor lor. Răspunderea limitată a fost primită mai mult de băncile Schulze-Delitzsch, ear' repartizarea nelimitată este o formă foarte puțin răspândită.

O bancă Raiffeissen se întemeiază așa: sătenii harnici, cinstiți și fără viții sau patimi urâte, bogat și sărac se unesc și se legătuiesc să răspundă cu tot avutul lor, toți pentru unul și unul pentru toți, iscălesc acest legămint-statute și aleg dintre ei persoane de încredere, cari să reprezente obștea.

Aceste persoane împuternicite caută bani cu împrumut pentru obștea răspunzătoare — pentru bancă.

Banii se găsesc cu ușurință când e vorba de chezașia tuturor membrilor unei bănci cu tot avutul lor, căci nu-i vorba de un om și de o singură garanție, ci cinzeci, o sută ori două de persoane — de un sat cu tot avutul: pământ, caré, vite, unelte, îmbrăcăminte, cînste ș. a. m. d.

Ori unde se găsesc bani cu împrumut, când stă chezaș un sat cu tot avutul seu.

Așa găsesc băncile »Raiffeissen« banii, pe cari îi dau cu împrumut membrilor lor pe 5—10 ani și cu dobândă de 4—5 la sută; așa înfloresc o gospodărie rurală, un sat, o țeară; așa se ridică o țeară la înălțimea, la care s'a urcat Germania prin băncile populare.

O bancă Raiffeissen condusă cu înțelepciune de oameni de bună cre-

dință, schimbă în câțiva ani de zile satul cel mai sărac, și nu e nici un sat, în care să nu se poată întemeia o bancă Raiffeissen.

Prin răscumpărarea nemărginită a membrilor, prin garanția tuturor pentru toți, se poate întemeia cu ușurință cea mai frumoașă bancă în cel mai sărac sătuleț. Pe lângă netăgăduita valoare a răspunderii membrilor pentru găsirea banilor de împrumutat, nu trebuie să uităm nici folosul moral al unui astfel de legămint între consăteni. Fiecare se simte legat de vecinul seu, are drepturi și datorii cătră el, e supravegheat și-l supraveghează și el pentru a nu fi întrebuințat fără folos banii luați cu împrumut pe răspunderea tuturor; fiecare se ferește de apucături rele, de deprinderi urâte, se lasă de trândăvie și de ori-ce nărav, care l-ar opri să facă parte dintre membrii băncii. Intre membrii aceleiași bănci se naște o legătură mai puternică și mai adâncă: simțul de frăție și de dragoste frățească.

Așa se face o putere mare din câteva puteri răslețite și adese-ori dușmănite între ele.

Dar' sînt mulți deprinși să vadă numai partea cea rea a lucrurilor; aceștia vor vedea în răspunderea nelimitată cea mai mare primejdie pentru membrii unei bănci.

Ei vor vrea să creadă, că răspunderea e cu atât mai primejdioasă, cu cât e mai nemărginită.

Din fericire însă nu este așa. E adevărat, că creditorii (împrumutătorii) unei bănci se pot adresa fie-căruia dintre membrii ei pentru a-și scoate banii împrumutați. Dar' tocmai de aceea răspunderea tuturor e mai folositoare și eată cum: chiar dacă am presupune, că sînt și creditori, cari conduși de vr'un duh de răutate ar alerga să-și ceară banii numai dela unul, să nu uităm că și acest membru are la rîndu-i drepturile creditorului, față cu ceilalți membri; el se poate adresa tot așa la altul pentru despăgubire și așa mai departe. Adică la urma urmii, tot de cătră toți au să fie plătite datoriile; aceasta o știe fiecare; de aceea, când s'ar întempla așa, ar fi siliți să-și dea dela început părțile și primejdia n'ar putea fi.

Privirăm aci cazul cel mai rău, presupuserăm o primejdie care nu poate avea loc în băncile Raiffeissen și eată de ce: Mai întăiu într'o bancă Raiffeissen, pierderea capitalurilor împrumutate de bancă e cu neputință; aceasta se va vedea din cele-ce vor urma în viitor. Pe de altă parte banca ia împrumuturile mai numai dela membri, sub formă de depuneri de economie și numai ce nu găsește la ei caută airea; așa încât e cu neputință cererea neașteptată a banilor împrumutați băncii cu atât mai mult amenințarea vre-unei primejdii.

Dar' nu poate fi mai puternică dovadă despre folosul și lipsa de vr'o primejdie a răspunderii nelimitate, ca aceea: Germania are aproape 13 mii de bănci întemeiate pe răspunderea nelimitată și numai vre-o două mii întemeiate pe răspunderea limitată; mai toate băncile Raiffeissen sînt cu res-

punderea nelimitată a membrilor și nici-odată în timp de 50 de ani, de când sînt băncile Raiffeissen, nu s'a arătat acest fel de garanție, mai puțin folositoare într'un loc decât într'altul.

De vre o nenorocire pricinuită de răspunderea nelimitată a membrilor nu se pomeneste, și nici că s'a pomenit când-va în îndelungata istorie a băncilor Raiffeissen.

Sătenii noștri se înfrățesc mai cu ușurință, ba sînt totdeauna frați; aceasta o arată și în vorbă și în faptă — ceea-ce nu putem lăuda la nici un popor din lume.

Deci dar', prin introducerea răspunderii nelimitate și a băncilor Raiffeissen, la noi s'ar legifera ceea-ce există de fapt: fraternitatea și legămintul între săteni.

I. Pătrășcoiu.
Lipsca.

A 3-a

adunare generală ordinară

a
„Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“.

(Urmare și fine).

Fondul »Avilului« în anul 1902 a ajuns cifra de cor. 558.71, compusă din următoarele sume:

1. Depunerea cu 31 Dec. 1901 a fost	cor. 266.77
2. Competințele direct. P. Luouța, dăruite	» 60.—
3. Competințele secretar. V. Tordășianu, dăruite	» 45.—
4. 10%, detragere după 15 cazuri de moarte	» 163.—
5. 4 1/2%, interese capitalizate după suma depusă	» 1394
6. Medicul de stab super. militar, dl Ioan Pop, din Brașov, dăruiește în amintirea prietenilor sei decedați Nic. Cristea, fost profesor com și Dr. Nicolae Olariu, fost adv. suma	» 5 —
7. Secret. V. Tordășianu dăruiește din prilejul onomasticei sale	» 5 —
Suma totală	cor. 558.71

În cursul anului 1902 au intrat 30 membri noi, cari solvind taxa de înscriere à 2 cor 60, au răscumpărat fiecare cel puțin 3 cazuri de moarte anterioare. Totalul membrilor cu finea anului 1902 ar fi trebuit să atingă cifra de 445, au răposat însă 19, au repășit 6 și anume Maria Greavu, Ioan Ganea, măiestru cojocar; K. Csiky, Nicolae Mocan, Maria Mocian, Ioan Tomuș, ferestrar, și astfel au rămas 420 membri.

Cu toate silințele, ce ni le-am dat de a înființa secția a 2-a, independentă, până de present nu ne-a fost posibil de a înscrie numărul recerut de membri în acest scop.

Venitele proprii ale Reuniunii în 1902 au fost următoarele:

1. Taxe de înscriere dela 30 membri noi à 2 cor.	cor. 60.—
2. Taxe à 60 bani dela membri după cazurile de	» 2959.40
3. Interese după capitalele depuse	» 67.44
In total	cor. 3083.84

Cheltuielile au fost următoarele:

1. Ajutoare după 15 cazuri de moarte	cor. 1631.—
--------------------------------------	-------------

2. Remunerație portăre-	
lului	160.—
3. Chiria pro 1902	60.—
4. Competințele directoru-	
lui, casarului și ale secre-	
tarului	225 —
Suma totală	cor. 2076 —

Averea Reuniunii cu finea anului 1902 constă din:

1. Saldul casei	cor. 237.57
2. Elocat la »Albina«, li-	
bel nr. 19024	281.37
3. 4 scriitori fonciare »Al-	
bina« à 500 cor.	20' 0 —
In total	cor. 2518.94

la care adogând suma elocată a fondului »Asilului« cu cor.

Suma totală în bani e cu cor. 3077.65

Sporul în avere față de anul trecut e de cor. 1279.78.

Pentru casurile de moarte s'a încasat conform celor de sus 2956 cor. 40 bani, rămânând în restanță 778 cor. 40 bani, din care o însemnată parte s'a încasat în zilele prime ale anului de față.

Cu considerare la împrejurarea că pe baza statutelor, în anul 1902 expiră mandatul nostru, onorabila adunare generală va binevoi să aleagă direcțiunea pe un nou period de trei ani

Pe baza celor premerse onorabila adunare generală se binevoiască :

a) a lua raportul general la cunoștință ;

b) a aproba raționinile pro 1902 și a vota direcțiunei absolutului ;

c) a alege direcțiunea pe noul period de 3 ani

Din ședința direcțiunei, ținută la 21 Decembrie 1902.

P. Lucuța,
director.

V. Tordășianu,
secretar.

Pentru economii nostri.

— Unelte economice. —

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de semănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de semănat spicoase.

Cei-ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrisului comitet cu posibilă grăbire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are să fie transportată la fața locului și îndărăt pe cheltueala proprietarului, care o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinii în timpul hotărât de comitet și în stare bună. În cerere să se arate timpul, de când și până când voegte să o folosească.

Dacă în comuna, unde se va duce mașina, nu se află om priceput la cărmuirea mașinii, comitetul își rezervă a angaja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui-ce o cere.

Cu o cale punem în vedere, că cu scop de a da și culturai fânătelor cuvenita băgare de seamă am procurat o grapă de fână sistem Sack, pe care deasemenea o dăm spre folosire în mod gratuit.

Ar fi de dorit, ca fruntașii din comunele interesate să iee înțelegere în această afacere și cererile să se facă într-una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, în 1/14 Febr. n. 1903.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«.

Dem. Comșa,
președinte.

Vic. Tordășianu,
secretar.

SFAT.

Mlădițe de altoit. Cu luna lui Februarie trece timpul cel mai bun pentru tăierea mlădițelor de altoit. Acestea trebuie să fie sănătoase, mедуva să nu fie roșie, coaja nu negricioasă. Pe partea de câtră mează-zi sau în vârful pomului aflăm pe cele mai bune. Mlădițe cu muguri subțiri (ligniferi) se nu luăm.

Până-când se le folosim, le punem în grădină în pământ sau în pivniță în năsip jilav. Mlădițele primite din alte ținuturi le punem mai întâiu timp de 24 ore în apă. Locul, care a fost în pământ sau în năsip, trebuie tăiat. Mlădițele tăiate primăvara mai târziu se prind mai bine, dacă le împlântăm primăvara înainte de folosire câtva timp în pământ.

Știri economice, comer., jurid., industr.

Vite Pinzgau în comit. Bistrița-Năsăud. Cetim în Revista-Bistriței: O veste mult îmbucurătoare putem da, că deja și Românii din Valea Bărgăului și a Someșului încă vreau să-și câștige vaci Pinzgau. În ședința din urmă, ținută de comisiunea economică a comitatului sub presidiul comitetului suprem și în prezența inspectorului de prăsierea vitelor Csiki și a inspectorului silvanal Gyöngyösi, a ajuns în desbatere o petiție a economilor din Valea Someșului și Bărgăului, în care roagă pe guvernul țării, să le dea ajutor la importarea alor 210 vaci și vițele de rasa Pinzgau și să le dea favorurile posibile. Rodna și jurul ar importa 120, Bărgăul 90. Cum a raportat comitele suprem, care a și făcut deja pașii de lipsă în treaba aceasta, ministrul de agricultură e aplicat să sprijinească această mișcare. Ministrul vrea să cumpere vacile din vorbă și să le dea cumpărătorilor cu favorul de a plăti prețul lor în termen de 5 ani, dar' ratele având de a le plăti în anul al treilea, patrulea și al cincilea după cumpărare. ear' în anul întâiu și al doilea neavând să plătească nimic. Intreg prețul de cumpărare ar fi dat cu interese de 4%, ear' direcțiunea silvanală de aici să iee cheazăia pentru comunele, care vreau să aducă vaci.

Dela bănelile noastre. »Mielul«, Poiana. Depuneri 316.331; fondul de rezervă 13.506; venitul curat 8118 cor. 16 b.

»Racoșana«, Șeica mare. Fondul de rezervă 11.537; depuneri 63.950; profitul curat 5586 cor.

»Riureana«, Cap. Monostor. Depuneri 74.605; reservele 7296.

»Sătmăreana«, Seini. Reservele 17.231; depunerile 228.545, venitul curat 9786 cor. 31 bani.

»Sentinela«, Satu Nou. Depunerile 277.045, venitul curat 26.030 cor.

»Stăna«, Roman-Petre. Reservele 14.305, depunerile 51.654, venitul curat 9336 cor.

Tîrgul de vite și cai din Mediaș se va ține în 2 și 3 Martie ca l. n.

Boala de gură și de unghii a încetat în toate comunele din cercul Arpașului (com. Făgăraș), de aceea tîrgurile de vite sînt libere.

Libere sînt tîrgurile în cercul Seliște (com. Sibiu) și în curînd va fi așa în cercul Sibiului, căci boala a încetat și în Cîsinnădie.

Tîrgul de vite din Hațeg. Ni-se scrie: În 11, 12 și 13 l. c. a fost tîrg de vite în Hațeg, primul din 20 Iulie 1902 încoace, căci până acum au fost oprite din cauza boalei de unghii. Tîrgul a fost așa de bun, cum oameni foarte bătrîni n'au mai pomenit. S'au și vîndut 2799 vite cornute.

Prețurile au fost foarte mari. S'au vîndut boi cu 1.100 cor. părechea și viței de 1³/₄ an cu 510 cor. părechea — se înțelege, că vite de rassa »Pinzgau« și bine grijite.

Când știm, că 95% din acestia vite sînt crescute de țeranii nostri din Țeara-Hațagului, ne bucurăm că încetul cu încetul se indeletnicesc cu înbunătățirea soiului de vite mai alese, și apoi îngrijesc de ele mai bine.

Nu pot îndeajuns recomanda tuturor să țină vite roșii — și să le țină bine și grijescă bine.

Au fost cumpărători din Arad, Timișoara, Oradea, Pesta și chiar și din Viena — și au încărcat peste 100 vagoane de boi dar toți erau de soiul »Pinzgau«. O societate pentru purtarea negoțului cu vite nu ne-ar strica nici nouă.

Regularea Murășului. Ministrul de agricultură a comunicat unei deputațiuni, că planurile pentru regularea Murășului, care va fi făcut navigabel, sînt gata. Mai întâiu se vor face lucrările dela Seghedin la Macău, apoi dela Macău până în Arad, ceea-ce se va teraaina până în 1907. Dela Arad în sus nu se regulează.

FELURIME.

Domnitorii cei mai învățați. După vechiul proverb latin, care zice, că câte limbi vorbește cineva, atâți oameni face, dintre toți suveranii Europei M. Sa Monarchul nostru face mai mulți: atâtea limbi ca dînsul nu vorbește nici un alt domnitor. Dar' chiar și pe dînsul l-a întrecut răposata Regina Elisabeta, care pe lângă limbile vorbite în împărăție a mai știut franțuzește, englezește și spaniolește. Cunoștința de limbi mai mare are Regina Elisabeta a României, care scrie deopotrivă frumos în limba românească, nemțască ori franțuzască, dar' vorbește foarte bine englezește, spaniolește, italienește și rusește. Multe limbi mai vorbește mama regelui Alfonso, ved. Maria Christina. După Monarchul nostru urmează al doilea în cunoștințe de limbi regele Greciei, ear' cel din urmă în șirul Domnitorilor este Sultanul Turciei, care în afară de limba sa turcească, nu mai vorbește decât franțuzește.

CRONICĂ

Expoziția elevilor de la școala pentru lucrurile de mână din Sibiu. Cu finea semestrului I al școlii de lucrurile manuale femeiești au spus elevele produsul lor arangeându-l cu distinge gust. Au fost expuse lucruri manuale de împletit, de întreit, de încadrat, de cusut cu mâna și cu mașina, — de croit haine femeiești, — de brodat și de decorație și în urmă deosebirii libere și de specialitate.

Institutul acesta practic și folositor îl cercetează în anul școlastic curent, în cursul III: Letiția Popa Radu din Făgăraș și Minerva Sârbu din Abrud; în cursul II: Maria Muntean din Ombraș și în urmă în cursul I: Maria Dan din Sibiu, Cornelia Deac din Blaj, Victoria Fizegan din Mercurea, Maria Grigoriu, Galați (România), Maria Marou din Sibiu, Maria Mineu din Stena și Valeria Pop din Sibiu.

† David Terfaloga. »Drapelul« aduce tristă veste, că David Terfaloga, protopresbiterul Vârșului, a încetat subit din viață.

La Buri? Ce născăjit e bietul Român! Nu 'l destul de sugrumat la pungă în țeara lui, unde sudori de sânge varsă, ca să agonizească nu numai ce 'l trebuie lui, ci mai mult aliuia, dar' să mai găsească și oameni fără suflet, cari îl proasteau, să 'și facă de cap, nu altminteri. S'au găsit mișei, cari vreau să 'l îndemane să plece în Țeara Burilor! Buri nu mai au țeară, căci moșile lor sunt puștilite, vitele lor mâncate de soldații englezi, cari fără inimă le-au omorât copiii și nevestele. În Țeara Burilor poate să meargă numai cel ce vrea să se îngroape înainte de moarte, lucrând în minele (băieșugurile) Englezului, care după ce îl folosește câțiva timp, adică până 'l a stors puterile, îl dă drumul între Hotențoși și Cătrii cel sălbatic. Dar' nici la băieșuguri nu poate ajunge ușor, căci ajungând în portul orașului Cap trebuie să dovedească, că are o sumă mai mare de bani la el. De aceea lușii furea, când vine spitalitorul cătră voi. Căci vrea să vă înșele!

Legate pantru scopuri filantropice. Repozitul comerciant Nicolae Ermiș din Brașov, a lăsat prin testament mai multe legate. Așa pentru biserica din cetate a lăsat 8000 coroane, pentru »Asociațiunea meseriașilor români« 400 cor., pentru »Masa studenților« 400 cor., pentru biserica din Bacălu 500 cor.; pentru »Gimnaziul român« 1000 cor., precum și alte mai multe legate de câte 100—200 cor. pentru diferite societăți.

Asigurarea fetelor bătrâne. În Danemarca există instituțiuni pentru asigurarea fetelor pentru casul, când nu s'ar putea mărita. Fiecare fată plătește câte o taxă anuală. Dacă se întâmplă să se mărite înainte de a ajunge vârsta de 40 ani, atunci își pierde taxele plătite, cari rămân în favorul colegelor mai puțin norocoase; dacă nu se mărită, atunci dela anul 40 încolo primește o pensie oare care.

Unde te duce beția!? Dumitru Rus, proprietar cu bună stare în Borgo-Prund (comit. Bistrița-Năsăud), a pornit turmentat greu de rachiu în noaptea de 4 Febr. n., la fântână, ca să 'și adape calul. El merse singur înainte, ca să scoată apă, ear' pe un copil al său îl lăsa să scoată calul din grajd și să pornească după el. Când copilul sosi cu calul, îl află pe tată său în fântână. Când 'l-a scos afară, era deja mort.

Bogăția în aur a riurilor noastre. În »Montag Zeitung« din Graz se spune, că în ținuturile dela Țermuril Dunării, Dravei, Murăului, Streiului, apoi ai Oltului, Savei și Someșului se află foarte mult praf de aur, ba chiar și bucățele de aur, cari sunt mai mari, decât cele din California.

O comună harnică. Credincioșii gr.-or. din Moldova nouă (Bănat) nu au nici o palmă de pământ, ci iarna vara își câștigă cu sudori crunte prin ogne și pe ape pâinea de toate zilele. Luni de zile sunt depărtați de vestrele lor. Cu tot greul câștigului, nu 'și-au uitat nici odată că cele dintâi case ale lor sunt biserica și școala. În cei din urmă 8 ani au jertfit pentru sfânta biserică 13 mii cor., pentru casa parohială 7000 cor. Pe neașteptate însă 'i-au ajuns lovitura, că școala zidită cu crucerul câștigat de ei a trecut la stat, căruia 'i-a dat-o societatea căilor ferate, care este patronul ei. În nepriceperea lor au crezut ademenirilor, că băști lor vor învăța în școală și românește, că nu vor plăti nimic pentru școală etc. În zădar s'au încercat conducătorii să 'lămurească și să 'și influențeze o școală confesională, singura apărătoare a legii și limbii străbune. În curând însă s'au convins, că au greșit și în sinodul parohial din 26 Ianuarie v., tineri și bătrân, bogat și sărac, întruniți în număr mare, cu însuflețire și unanimitate au decis deschiderea școlii confesionale.

În acest sinod s'a pus bazei unei »fundațiuni bisericesti, cu scopuri culturale« în suma de 16.000 coroane din interesele căreia și din cele 300 cor. ajutor din venitul sf. biserici plus venitele stolare se va dota învățătorul confesional. Această fundațiune se va aduna ușor și în scurt timp, în urmarea unui arunc votat de sinodul parohial cu 20 cor. de nr. essei odată pentru totdeauna, dela peste 700 nre, plus suprasolvirile dela credincioșii mai bine situați din comună, apoi 1000 cor. au donat pentru acest scop venerabilul paroh Ioan Petroviciu din Ciolevo-română și ginerile sau dl Traian Oprea, parohul acestei comune.

Credincioșii acestei comune s'au veselit, jertfesc cu multă bucurie darea nouă a școlii, căci ved cu ochii: că fără școală în limba lor întunec și rădăcirea cuprind pe copilașii lor. Sunt pătrunși ei de adevărul, că: poporul nostru în legea și limba sa trăiește.

»Dr.«

Nenorocire cauzată prin fumat. »G. T.« 'i se scrie: Servitorul Nicolae Lepa în ziua de Soborul S. Ioan Botezătorul, 7 Ianuarie a. c. st. v. aflându-se beat în grajdul stăpânului său Ilie Măndruț, a adormit cu pipa aprinsă în mână. Din pipă a căzut jărăție și a început cu încetul a arde înfundat paieile cele ude, cari serviau spre așternut animalelor, deodată Lepa s'a trezit și a început a căra vestmintele sale afară, eară celelalte vestimente ale păcurarului, precum surmanul, coșocul ș. a. au rămas ori din adina, ori din nebăgare de seamă în grajd. Într'un târziu Anastasia Sfetcu, nora lui Ilie Măndruț, striga »Săriți că arde grajdul«. Sărind toți membrii familiei, află în grajd un foc arzând; grajdul și curtea erau pline de fum, de nu se vedea nimic, ear' animalele cu ajutorul vecinilor, tăindu-le ștreangurile abia cu mare greutate au reușit a le scoate afară din grajd. Până seara a murit un cal, la 3 zile a murit calul al 2-lea și un bou, la 7 zile a murit calul al 3-lea și la 14 zile și calul al 4-lea. Azi nefericitul om Ilie Măndruț prin pierderea a 4 cai și un bou, precum și a vestimentelor arse, este de compătimit. Paguba se uroă la 1500 coroane, ear' nefericiti membri ai familiei sunt toți

bolnavi de înfrietarea cea nespunsă ce le-a cauzat focul. Servitorul N. Lepa s'a depărtat momentan din curtea stăpânului său, nici nu voia să știe despre cele întâmplate. Ar fi foarte bine ca tuturor servitorilor să li se interzică fumatul în curtea stăpânului lor. — I. P.

Atentatorul la viața patriarhului armean din Constantinopol a fost condamnat la moarte împreună cu unul din complicii săi. Alți patru tovarăși au fost osândiți la muncă silnică.

Două cruci tăiate. Ni se comunică din comuna Șelimber de lângă Sibiu un caz detestabil, care îl înregistrăm cu părere de rău că și Sași ne bruschează în credințele și datinile noastre.

Iată scrisoarea: Micul popor creștin din comuna Șelimber, sunt trecuți doi ani de zile, de când a ridicat la capătul satului cătră Sibiu două cruci pe moșia lui Ioan Roșca și Nicolae Barbosa, unde în tot anul preotul dimpreună cu poporul așiau cu crucea, cu locane și prapori, făcând rugăciuni. În anul 1901, un făcător de rău le-a batjocorit cu secura în mai multe locuri, eară creștinii români le-au reparat de nou; diavolul nu le-a dat pace, căci în 31 Ianuarie 1903 st. v. noaptea, nește păsători au tăiat crucea cu fereștreul de lângă pământ, iar în 1/14 Febr. 1903 tot noaptea au tăiat și pe a doua tot cu fereștreul ducându-le de acolo. Crucile s'au aflat aruncate în o fântână. Oamenii sunt indignați de atăta păgânism și intoleranță. Raportor.

Hymen. D. ra Paraschiva P. Boariu (Agârbiciu) și dl Ioan Muntean (Turnișor) ales paroh în Agârbiciu, anunță sărbătoreala cununiei lor religioase, care se va celebra Duminecă în 9/22 Februarie la 2 ore p. m., în biserica gr.-or. română din Agârbiciu.

Omor înflorător. Se anunță din Timișoara, că Sâmbătă noaptea un omor înflorător s'a petrecut în comuna Obad. Economul Petru Cateu nu prea pută privi cu ochi buni pe mamă-sa, care a ajuns văduvă, s'a măritat după Constantin Balenț despre care se știe că nu 'l prea place lucrul. În noaptea aceea a avut loc o ceartă între ei doi și Cateu infuriat 'și-a uitat atât de mult de sine, încât a luat un topor, care 'l stătea la îndemână, și aproape a despicat în două pe tatăl său vitreg, care scăldat în sânge a murit pe loc. Cateu a fost a doua zi arestat.

Furtună în Budapesta. Vântul care a suflat zilele acestea pretutindenea, în Budapesta a devenit un uragan îngrozitor. Acoperișul fabricii de tutunuri a fost dărâmat Vineri la 4 ore dimineața, pe o suprafață de 400 metri pătrați, și a căzut în strada Baross pe care a obstruat-o. S'a întâmplat 62 accidente. Vineri dimineața de abia eșisă elevii din școală de pe strada Rigo, când acoperișul s'a dărâmat. Este cu neputință să se treacă peste poduri. Furtuna a descoperit un tramvai electric pe podul Margareta și a pricinuit grave stricăciuni noiei biserici Elisabeta. Mai multe statue din oraș s'au prăbușit și s'au spart.

Rămășag ucigaș. Tinărul N. Gățăianțu din Lugoj, în etate de 25 de ani, neavând Duminecă alt lucru, s'a rămășit cu niște ortaci ai săi, că el e în stare să bea 12 deciltri de rachiu tare. Nenorocitul a tras la măsă 12 deciltri de sligovită, a mai beut apoi în alt local 2—3 pahare de bere, și a căzut grămadă. Dus la poliție a plătit rămășagul cu viața, — a murit.

Pentru sfânta biserică. Ca o faptă vrednică de imitat de toți aceia, cari în la biserică și școala lor, vă rog a publica următoarele:

Constrinși de greutățile, ce apasă sormanul popor, mulți cu risicul vieții își părăsesc satul și pleacă în America pentru de-a ușura traiul celor lăsați acasă.

Contra acestui curent zadarnic m'am opus eu ca preot, căci sărăcia îi alunge a nesocotii ori-ce sfat.

Astfel și din comuna noastră Săușu sunt duși în America vr'o 60 de bărbați, cari deși departe de satul lor natal totuși se ougetă la biserică și la școala lor. Ca dovadă servească faptul, că acum de curând dela poporeni mei aflători în America precum și dela alți Români de acolo am primit însemnata sumă de 600 cor. pentru înfrumusețarea bisericii și cumpărarea diferitelor odore bisericești.

Pentru această faptă vrednică de laudă D-zeu să le răsplătească tuturor și să le dea putere și sănătate pentru a suporta munca cea grea, ear' din partea noastră în numele comitetului parohial și pe această cale le exprim cele mai călduroase mulțumite. *Ioan Popovici, paroh și pres. com.*

Școala română din Sofia face progrese pe fiecare an. Anul acesta numără 164 de elevi, toți Români, dintre cari 30 urmează secția comercială.

Familie înveninată. Locuitorul Donat Vrabéy din Boița (com. Hunedoarei) era tător de lemne în pădure. S'a întâmplat, că în Decembrie a. tr. un trunchiu de copac a căzut pe el și l'a schilodit. Familia lui număroasă a ajuns astfel în cea mai neagră miserie. Mama era incapabilă să susțină prin lucrul mânilor ei pe sormanii copii. S'a decis să stricească întreaga familie. Vineri toată familia s'a întrunit acasă. Mama a oferit lapte de cină, dar' în lapte băgase stricnină. Dimineața vecinii l-au aflat pe toți morți. Muriseră peste noapte în chinuri teribile.

Necrolog Carolina Marshall, n. Binder, aduce în numele ei și al fiilor ei la cunoștință, că iubitul ei soț, resp. tată, soț și moș, *Josef Marshall* a răposat Sâmbătă în 14 c. în etate de 69 ani. Însemnarea s'a făcut Luni în 16 Febr. în cimiterul ev. din loc.

Răposatul a fost tatăl conducătorului tehnic al tipografiei noastre.

— *Ana Mann* născută *Conti*, după un morbo greu, a răposat în 12 și a fost însemnată în 14 l. c. în cimiterul gr.-cat din Sămbătinul-de-Câmpie. Pe răposata o deplâng soțul, copiii, frații și nepoții.

— *Nicolae Radovan*, pedagog. în cursul al IV. din Arad, a răposat în 28 Ianuarie 1903 st. n., după un morbo îndelungat, în al 19-lea an al etății sale. Il jălește toate rudeniile, cunoscuții și pretenii.

— Luni în 13/26 Ianuarie a. c. am petrecut la mormânt pe preoteasa bătrânului și încărunțitului paroh Ioan Mandeal de aici anume Ana Mandeal născută Ghță Popian, care în etate de 58 ani și 43 al căsătoriei sale a părăsit pe ai săi fără de veste lăsând în cea mai mare jale pe bătrânul soț, doi feciori și o fetișoară, care tocmai în Dumineca viitoare ave să-și sârbzeze actul cununiei. Actul înmormântării l'a în-deplinit dl. protopop Ioan Cândea cu mult tact, fiind asistat de preoții Ioan Crăciun, Elie Compuța, Nicolae Solomon și Nicolae Berglezan. După terminarea ritualelor dl. protopop a ținut o cuvântare, care a stors lacrimi din ochii tuturor.

Un privitor.

Mulțumită. Tuturor acelor stimabili amici și cunoscuți, cari din tristul incident al decedării iubitului nostru soț, nepot și frate, *Ermolae Sandru, inv. dir. de stat în Doloave* au grăbit a împărtași adăncă noastră durere, a ne condole, le exprimăm sincerile noastre mulțumite. Doloave la 6 Februarie 1902. *Neconsolabila familie.*

Condamnarea anarhistului Rubino. Marți s'a terminat în Bruxella procesul anarhistului Rubino, care în 15 Noemvrie anul trecut pușcose asupra regelui Leopold din Belgia. Curtea cu jurați l'a declarat vinovat. Rubino a fost pedepsit la temniță pe viață.

Crime. În apropiere de *Surdac* a fost aflat țeranul Simion Motoc împușcat în drumul țării. Cercetarea a dovedit, că a fost ucis de un tâlhar, care l'a furat cele 210 cor., ce avea la el. Gendarmii au și prins pe tâlhar în persoana lui Panțilimon Gan, care a mai fost pedepsit pentru tâlhărie.

— **Economul Ilie Unguraș din Chișoda (Bănat)** a murit zilele trecute. Înainte de moarte a chemat doi martori și le-a spus, că el moare înveninat de soția lui. Aflând judecătoria, a ieșit la fața locului, l-au desgropt și măruntăile l-au trimis la Budapesta, ca să se afle, dacă a fost înveninat. Cercetarea a dovedit până acum, că nevasta lui a fost o ticăloasă, care l'a amărât zilele trăind cu un flăcău în destrăbălare.

Blăjenii în frunte! În foaia maghiară „Közérdek” din Aiud cetim, că la petrecerea aranjată de Maghiarii din Blaj n'a luat parte nici un Român. Nici n'au ce căuta Românii laolaltă cu străinii.

Sinucidere. În Turnișor (lângă Sibiu) s'a spânzurat în 12 c. un băiat de școală sas.

Pedeapsă meritată. I. Dragomir, un hoț cunoscut, a plecat într-o seară pe drumul Răcășului (Bănat), ca să facă o ispravă de ale lui. Lucrătorul Ardelean chiar trecea pe-acolo și Dragomir se repede la el, ca să-l junghie. Cel amenințat a văzut primejdia, l'a smâncit cuțitul din mână și l'a bătut așa de bine, încât mișelul zace acum în spital.

Vagon în flăcări. Din Arad se vestește, că pasagerii trenului dintre Arad și Glogovaș au scăpat în 9 l. c. numai cu mare greu de o primejdie de moarte. La ieșirea din stația Glogovaș s'a aprins un vagon de cl. II. Cum nu era întocmire de siguranță în vagon, călătorii era p'aci să se inee, până s'a oprit trenul. Vagonul a ars aproape întreg, pasagerii au scăpat.

O petrecere reușită a fost cea aranjată în 1/14 l. c. în Tilișca. Corpul învățătoresc de acolo în frunte cu harnicul director Ioan Bratu și-a adăus o frunză la cununa de măiestrie în ale aranjării actorilor de petreceri cu *elești și elevele școlii*. Cântările (Troparul hramului școlii, Sfânt, Carul cu boi, Eumă duo, codrul rămâne) dovedese, că avem de-a face cu băieți și fete, cari au făcut școală sub conducerea măestrului lor Bratu. Precisiune, siguranță în execuție, voci disciplinate și frumoase, totul au făcut, ca plăcerea gustată de numărul auditor să fie într'adevăr artistică. Drăguță a fost și „Sezătoarea pe sate” jucată de mai multe eleve de școală. Piesa teatrală „Moștenire dela răposata” a fost jucată de corpul învățătoresc ajutat și de alții cu vervă. La oină oferită de ospitala familie a Măeștilor — nici că se poate fără ei ceva bun în Tilișca — a domnit voia bună. A urmat obligatul joc „până în zori”.

Intemplantare șoadă, dar' cu sfârșit trist. Ni-se scriu următoarele: Mai an-tăr, economul din Bonțarul-inf. Arimie Simonescu, în o noapte geroasă de iarnă se pomenește din somn într'un strajnic lătrat de câni, cu deosebire să schilălăia un câțel al său, ce-l avea. Bănuind că e ceva primejdie pe afară, școală pe cei doi feciori ai săi să vadă ce e. Feciorii es, unul cu furca de fer în mâni, ear' celalalt cu un topor. Cel mai mare și care era mai înainte, cât ce se ivește în colțul casei, — de unde vinea huetul, — se pomenește că câțelul vătându-se îi tușică printre picioare, dar' deloc simte pe sub el altă vîetate, care neputînd trece printre picioare-l, îl ia în spate, și dă cu el prin grădină, unde plesnind cu el într'un pom, călă-rețul rămâne, ear' dihania se face ne-vîzută.

Fratele mai mic vîzînd că frate-său a perit, ca și-cînd l-ar fi înghițit pămîntul, strigă la cei din casă să sară în ajutor, ies căsenii și ear' și vecinii; dau în stînga, dau în dreapta, și-l află feciorul mai mort de spaimă, dar' întreg și nevătîmat. Il bagă în casă și-l pun în pat. Feciorul se îmbolnăvește greu, mai ales că era în credința, — în care îl întăreau și ai săi, — că n'a putut fi decît lucru necurat.

Dimineața caută de grijană sufletească a junelui, dar' cercetează și după urma întemplantării de noapte, că neșdrăvenia nu le putea eși din cap; cînd colo ce să fie? O haită de lupi fiămânzi au nimerit pe acolo, și tocmai cînd umbra se prîndă câțelul a eșit feciorul, și câțelul căutînd scut între picioarele stăpînului, lupul l'a urmat, dar' neîn-căpînd a luat pe fecior în spate, câțelul l'a vîzut fiind alb, ear' lupul ba, că era întunerec, perire nu alta. Cu toate că cauza rîului era descoperită, feciorul din zi în zi s'a bolnăvit tot mai rău, și mai tîrziu a murit.

În noaptea de 1 Febr. a. c. același huet, aceeași năpastă pe la casa omului, feciorul rămas în vîieșă earăși easă să vadă ce e, — dar' acum cu pușca în mîna. Cînd dă să deschidă ușa tînzii, aude un muget neobișnuit. Știînd întemplantarea trecută, omul nu cutează să easă, ci stătî pușin pe gîndite, apoi strigă că de e suflet curat să vorbească ori să se ducă, că el trage cu pușca fără crușare. În butul strigatului lui, comedia neînțeleasă crește, căinii se aruncă mai furios, ear' moșomaina elențănă și mugea din greu. Feciorul temîndu-se, că minunea de pe afară va ieși să rupă ușa, — ce era cam slabă, — și va nă-văli în casă, pune țevia puștii în o cre-pătură a ușii și trage. În urma pușcă-turii aude, că dihania mai dă un muget și apoi pace.

Fiînd aproape de revărsat, ies că-senii cu lumina afară, și ce vîd? Înaintea ușii un prost (idiot) din vecini scîldat în sînge. Venise adevă prostul după foc, dar' nu putî deschide ușa, ear' căinii îl înșeșize fără milă, și fiînd surdo-mut nu putî striga după ajutor și nici nu auzise, cînd feciorul striga la el, făr' scotea acelea mugete neînțelese. A fost nimerit tocmai la cap, l'a sburat un obraz, un ochiu și o parte din nas; altfel e în vîieșă până acum, căci mai tîrziu revenindu-și în fire a fost transportat la spitalul din Deva, ear' treaba e sub cercetare judecătorească. *S. C.*

Petraceri. „Reuniunea de cetire și cîntări din Coștei” aranjează Duminecă, la 9/22 Februarie 1903 în localitatea școlii din Coștei un concert împreunat cu teatru („Păcăliții”, de A. C. Bănășeanul) și petrecere cu joc. Prețul de intrare: Locul I: 1 cor.; locul II. 80 bani; locul III. 40 bani. Venitul curat este destinat fondului reuniunii. Inceputul la 8 ore seara.

— Corul plugarilor români din Oena-Inferioară aranjează în 22 Februarie n. a c. în sala cea mare dela »Reithoffer« o producțiune teatrală împreună cu joo.

Programa: »Ruga dela Chișeteu«, comedie într'un act cu cântece, de Ios. Vulcan. Prețul de intrare: Loc numărat 1 cor.; loc de geșut 80 bani și loc de stat 40 bani începând la 7 jum. seara.

În *Alba-Iulia* se va aranja o producțiunea teatrală (»Oșezătoare« și »Săpătorul de bani«) împreună cu cântări și declamări și urmată de dans în sa-
lele școalei române gr.-cat. din loc cu elevii școalei, Duminică în 22 Febr. et. n. a c. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara. Veni-
tului curat este destinat în folosul biseri-
cel gr.-cat. din Alba-Iulia (Maieri).

Un pictor bisericesc se caută pen-
tru biserica din Săvăuș (posta Ujegy-
hás, com. Sibiu) Doritorii să se adre-
seze dlui Ioan Popovici, paroh acolo.

La colecta făcută între Români, afilatori în America, pentru cumpărarea
unui clopot la biserica nou edificată în
comuna Hașfalău, tractul Sighișoarei,
prin Vasile Coman și Ioan Savu, au
contribuit următorii:

Din *Ferihaz*: Mihail Ciș, 5 cor.;
Veselina Ciș, I. Ciș, câte 2 cor. 50 b;
P. Robu, C. Buxag, câte 5 cor.; N. An-
drei, N. Sandu, I. Sandu, G. Dâlbea,
Ioana Dâlbea, câte 2 cor. 50 b.; I. Maier,
1 cor. 50 b.; Z. Varvara, Ioana Var-
vara, Z. Lupea, câte 1 cor. 24 bani.

Din *Data-săssască*: Z. Fleșeriu, N.
Fleșeriu, N. Ghieman, I. Bordea, câte
2 cor. 50 b.; I. Ghieman, N. Goga, G.
Goga, Maria Bordea, I. Moldovan, Ana
Moldovan, câte 1 cor. 24 b.; A. Maria
Goga, 2 cor. 48 b.; N. Mânzari, N. Fle-
șeriu, câte 1 cor. 24 b.; Z. Mânzari, Ana
Mânzari, câte 50 bani.

Din *Roșia-săssască*: Ioan Miha
Ana Miha, Ana Miha, Ioniță Miha, Vio-
toria Miha, S. Borda, I. Morariu, Maria
Morariu, S. Banciu, Salomia Banciu, Sa-
lomia Banciu, câte 1 coroană; S. Banciu
pentru reșoșii Maria, Maria și Ioniță
2 cor. 40 bani; I. Bălan, Maria Bălan,
Maria Bălan, Rafira Bălan, T. Frațicu,
Săica Frațicu, Maria Morariu, N. Ursu,
Ioana Barca, I. Morariu, Maria Morariu,
câte 1 cor. 24 cor. (Va urma).

Un învățător harnic.

Din comit. Timișului, Faur.

Nemiloasa moarte l-au răpit din
mijlocul nostru, cari îl admiram și iubim,
pe un Român bun și un învățător harnic,
pe Ermolae Șandru. Îl admiram calitățile,
abnegațiunea și conștientiositatea și îl
iubim pentru bunătatea și sinceritatea sa.

S'a născut în anul 1870 în 26 Iulie
în comuna *Vistea-superioară*, com. Fă-
gărașului din părinți țărani. Mai întâi
a frecventat școala confesională din satul
natal. Arzând de dorul a învăța, roagă
pe părinți — ceea-ce ei și fac — de a-l
da la școala grănițerească din *Vistea-
inferioară*, ce pe atunci era foarte re-
numită.

După aceea a cerstat cursul pre-
gătitor în limba maghiară din Făgăraș,
unde absolvă și cele IV cl. inferioare ale
școalei civile cu un succes foarte bun;
părinții lui voiau să absoalve VI cl. civ.
și apoi să pășească pe cariera de notar;
el însă, având o deosebită aplicație spre
spinoasa carieră de învățător, se înscrie
la preparandia de stat din Deva, unde

absolvând toate IV cursurile depune și
examenul de calificațiune cu succes emi-
nent în anul 1893 în luna Iunie. Tot în
anul acela fû denumit de Preaven. con-
sistor archidieceșan din Sibiu ca învă-
țător conf. la școala din Câmpul-Surdac
com. Hunedoarei, unde numai un interval
de o lună și jumătate a stat, căci fiind
denumit din partea min. de culte și in-
strucțiune în comuna mare Doloave (com.
Torontal) părăsi *Câmpul-Surdac* și-și
ocupă postul de învățător comunal din
Doloave, unde la început cât și în tot
timpul, a trebuit să se lupte cu multe
greutăți atât școlare cât și politice.

Fie-ertatul greutățile toate cu răb-
dare le-a învins, așa că atât în școală
cât și în viața socială îl iubiau și res-
pectau toți. Munca lui în școală puse în
uimire pre toți, ear' colegii lui în toate
chestiunile școlare și metodice îl cereau
sfatul. Ca pedagog era apreciat din partea
tuturora, ear' inspectorul Steinbach îl
distinse cu diplomă de recunoștință. La
școala com. română din Doloave a ramas
2 ani și jumătate. Transferindu-se învă-
țătorul dela școala de stat din Doloave,
fû rugat de reșosatul inspector Steinbach
să-și înainteze rugarea spre a dobândi
postul la școala de stat, ce s'a și întâm-
plat, căci dintre 60 competenți, fie-ertatul
Ermolae fû denumit și în anul 1896 în
16 Martie și-a ocupat postul. Sistem-
ându-se mai târziu și al 2-lea post de
învățător la școala de stat, ca învățător
dirigente a condus el VI-a mixtă.

În viața socială, politică a fost
foarte activ, — a publicat mai multe
articole pedagogice. În viața noastră na-
țională — bisericească încă a luat mare
parte, luptând — după cum chiar și con-
trarili lui au recunoscut — luptă dreaptă.

Ca învățător a fost foarte conștien-
țios, așa că jertfindu și sănătatea, școala
l-a fost toată grija, ba pot zice că ea
l-a și pus în mormânt.

Înmormântarea l-a făcut cu mare
pomă, l-a petrecut foști colegi, inteli-
gința întregă, tineri, bătrâni, școlărimea
întregă, părinții școlarilor cu toții zi-
ceau: D-zeu să-l erte, că așa un în-
vățător harnic ca el nu vom mai că-
păta, — și cu toții îl plângeau.

Celebrarea înmormântării l-a fă-
cut cu 2 preoți, în biserică cuvântul fu-

nebru l-a roștit tinărul preot Simion
Bartolomeu. Cântările funebre le-a exe-
cutat vestitul cor român din Satul-nou
sub conducerea învățătorului Nicolau Mi-
huța, — coriștii și conducătorul lor me-
rită toată lauda și recunoștința, cari, deși
fiind un ger teribil, jertfindu și sănă-
tatea au venit de a și petrece pentru ul-
tima oară pe fostul lor amic și coleg.

Oșemintele decedatului în 26 Ia-
nuarie 1903 et. n. s'su pus în vecinicul
lăcaș rece în cimiterul din Doloave.

Decedatului fie l' țărina ușoară și
memoria în veci neperită! N. S.

Carte engleză și românească.

Limba engleză învățată în 3 săptămâni!

Nenumărate au fost scrisorile tri-
mise dela Români din America, din Ar-
deal și din Bănat, cari întrebau, dacă
nu e vre-o carte românească, din care
să poată învăța englezește. Acum va fi.
Un cunosător de limba engleză și ro-
mână a pregătit o carte, în care găsește
cel ce vrea să învețe, tot ce-i trebuie
să știe englezește pe drum, în prăvălie,
pe stradă, în fabrici, la vamă, la primă-
rie, în biserică, la poștă și telegraf, la
câmp, în pădure, scurt: totul. Cartea
însă nu o tipărește, până nu va fi asi-
gurat, că l-o cumpără atâția, ca să-i
ese cheltuelile de tipar. De aceea să se
anunțe în timpul cel mai scurt toți acela,
cari doresc să-și cumpere cartea. Ar-
delenii și Bănățenii pot face aceasta în
vre-o două săptămâni, Americanii să se
gândească îndată-ce vor cei acest anunt.
Mai bine e să se comande mai multe
exemplare deodată. Prețul va fi 45 cr.
și 3 cr. porto, pentru America 20 cenți
și 5 cenți porto. Cartea va fi gata, dacă
se vor înștiința destul, în 20 Martie cāl.
n. a. c.

Banii să nu se trimită încă, ci nu-
mai înștiințare dela cei ce vor să o
aboneze.

Din cauza lipsei de spațiu
*Posta redacțiunii și administra-
țiunii se amână pe nrul viitor.*

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lăză
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate p
acțiuni Iosif Marschall.

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seide & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții,

acordă

împrumuturi hipotecare

dela suma de **5000 cor.** în sus cu **7% interese**, fără a reflecta la proviziune, la spesele de manipulare și de scris.

8 4—12

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

Diracțiunea.

Avis.

Subscrisul face cunoscut, că nevasta sa **Stana n. Lubinsehi** dimpreună cu 3 copii i-au părăsit casa de Duminecă dimineața și nu s'au mai înapoiat.

Se roagă deci ca cel-ce va afla ceva despre locul petrecerii ei să-l încunoștințeze, căci va fi răsplătit.

Oprea Ilcuș,

17 1—1

Răsinari.

Moșie

se dă numai decât în arândă pe hotarul comunei **Fărădinul-de-sus**, lângă **Ilăteș**, în mărime de **140 jug. cat.** E potrivită mai ales pentru economie de oi și pentru pășunat. Se dă în arândă pe lângă condițiuni foarte **avantajoase** și potrivite, cu preț ieftin pe **6—10 ani.**

11 2—3

Doritorii să se adreseze la: **Csongrády Gizella** în **Magyar Brettye**, p. u. **Russ** (comitatul Hunedoarei).

Lemnărie.

Subscrisul am cnoare a aduce la cunoștința onor. public, că în **joagărul meu cu abori** în **Veștem** se află următoarea lemnărie **de vânzare**: tot soiul de lemne de brad pentru măiestrii, scânduri, lemne îndungate, lati, fostene de stejar precum și pari de viie dela **2—5 metri lungi.**

Comande pentru ori-ce soi de lemn se primesc în biroul joagărului în **Veștem** precum și în magazinul meu în **Sibiu**, strada Sării nr. 35.

Cu deosebită stimă

14 1—8

Ioan G. Bozdocu,
Veștem.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia, soz. pe acțiuni în Sibiu“

Anuarul I.

al

„Reuniunii sedalilor români din Sibiu“

cuprinsând

unele date dela întemeierea ei până la **31 Decembrie 1899**

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Preț: 1 coroană, cu poșta 1 coroană 20 bani.

De vânzare.

În comuna curat românească, **Tăuni**, constatătoare din 170 case, se oferă un rar prilej de a-și face stare prin **negot și economie** — îndeosebi de oi — pentru acel Român, care ar cumpăra următoarele realități:

I. Fondul intern, situat în mijlocul comunei, ce constă din:

1. o casă cu 4 odăi; 2. o bucătărie; 3. o cămară; 4. un grajd — toate aceste din

peatră și acoperite cu țiglă; 5. o șură de lemn acoperită cu paie.

16 1—2

Fondului intern aparțin: o curte spațioasă și 2 grădini cu diferiți pomi nobili.

II. 40 jugere pământ: arător, fâneață, pășune, vie și licența de-a vinde beuturi spirituoase. A se adresa către:

A. Pătruț,

Tăuni, ultima poștă **Hosszuszó**

(gară între Micăsasa și Blaj).

Șindile Simplex de ale lui P. Baci

Cele mai ieftine șindile sunt șindilele **SIMPLEX** ale lui **Pompeiu Baci**, fabricant în **Șoimus**.

Șindile Simplex de ale lui P. Baci

Acoperiți numai cu șindile **SIMPLEX** de ale lui **Pompeiu Baci**, fabricant în **Șoimus**.

Cel mai bun, cel mai ieftin și cel mai durabil acoperiș rezistent contra focului, ușor și simplu este

Acoperișul mixt cu șirepuri și șindile de lemn numite

Șindile

„SIMPLEX“

de ale lui

Pompeiu Baci, fabricant în **Șoimus** (**Sajó-Solymos**),

u. p. **Nagy-Sajó**, comitatul **Bistrița-Năsăud**, **Transilvania**.

Cel-ce nu crede poate face o probă cu o mică comandă și se va convinge despre adevăr.

O legătură de 20 șindile „Simplex“ de ale lui **Pompeiu Baci** costă în loco fabrică numai **10 (zece) fileri**.

Șase legături (120 șindile) trimise franco prin poștă costă numai **1 coroană 52 fileri**.

Comande mai mari per vagon sunt cu mult mai ieftine și se efectuează cu posibilă grabă în 2—3 luni, se recere însă o anticipațiune de 30% a valorii. Restul se rambursează prin gară, ear' portul privește pe comandator.

La fiecare comandă se alătură și o îndrumare explicativă a modului de acoperire

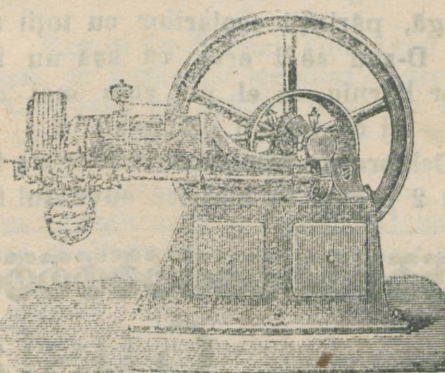
Nici o cerere nu se va satisface dacă ea nu va fi făcută în condițiunile arătate mai sus.

15 1—8

Șindile Simplex de ale lui P. Baci

O legătură în loco fabrică de 20 șindile **SIMPLEX** de ale lui **P. Baci** costă numai **10 fileri**.

Șindile Simplex de ale lui P. Baci

De însemnătate pentru morari și toate celelalte ramuri de industrie!
De însemnătate pentru proprietari și economi!
Locomobile de petroliu „OTTO“

cea mai ieftină și mai bună putere motrice pentru îmblătire.

Fără mașinist și fără pericol de foc!!

Motor Original „OTTO“ de petroliu,

renumit pentru simplitatea sa, ieftinătatea cu care se poate mîna, mînarea ușoară, siguranța folosirii.

Langen & Wolf,
fabrică de motori de gaz,
Budapesta VI. Váci-körút nr. 59.

Reprezentanța pentru Ardeal:

Fabrica de mașini
Andrei Török
în Sibiu.

Acolo se pot vedea și motori și locomobile de sus în activitate.

Informațiuni, planuri și preliminare de prețuri se dau gratuit.

10 1—12